

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE

Národohospodárska fakulta

Evidenčné číslo : 101006/I/2021/3062612061

**Nástroje daňovej politiky zamerané na podporu
podnikateľských aktivít subjektov**

Označenie práce: Diplomová práca

2021

Matej Švančara Bc.

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE

Národohospodárska fakulta

**Nástroje daňovej politiky zamerané na podporu
podnikateľských aktivít subjektov**

Označenie práce: Diplomová práca

Študijný program: Daňovníctvo a daňové poradenstvo

Študijný odbor: Ekonómia a manažment

Školiace pracovisko: Katedra financií

Vedúci záverečnej práce : prof. Ing. Anna Schultzová, PhD.

Bratislava 2021

Matej Švančara Bc.

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE

Národohospodárska fakulta

meno, priezvisko a tituly autora práce: Matej Švančara Bc.

názov študijného programu: Daňovníctvo a daňové poradenstvo

názov študijného odboru: Ekonómia a manažment

typ záverečnej práce: Diplomová práca

jazyk, v ktorom je záverečná práca spracovaná: slovenský

úplný názov práce (SK) : Nástroje daňovej politiky zamerané na podporu podnikateľských aktivít subjektov

úplný názov práce (EN) : Tax policy instruments aimed at supporting the business activities of entities

anotácia práce: Priama a nepriama podpora podnikateľských aktivít subjektov. Význam a formy daňových stimulov zameraných na podnikateľskú sféru v tuzemsku ako aj na prilákanie zahraničného kapitálu. Alokácia daňových stimulov do sektorov na Slovensku za zvolené časové obdobie. Zhodnotenie využívania týchto nástrojov v SR a vo vybraných štátoch.

meno, priezvisko a tituly vedúceho práce : prof. Ing. Anna Schultzová, PhD.

názov školiaceho pracoviska : Katedra financií

dátum schválenia zadania : 14.1.2020

meno, priezvisko a tituly schvaľovateľa zadania: doc. Ing. Juraj Válek PhD

POĎAKOVANIE

Touto cestou by som chcel poďakovať prof. Ing. Anna Schultzovej, PhD. za pomoc, odborné vedenie, cenné rady a pripomienky pri vypracovaní mojej diplomovej práce.

ABSTRAKT

ŠVANČARA Matej, Bc. : Nástroje daňovej politiky zamerané na podporu podnikateľských aktivít subjektov - Ekonomická univerzita v Bratislave. Národohospodárska fakulta; katedra financií. – prof. Ing. Anna Schultzová, PhD. – Bratislava: NHF EU, 2021, počet strán 55s.

Témou tejto diplomovej práce je analýza nástrojov daňovej politiky, ktoré sú zamerané na podporu podnikateľského prostredia počas obdobia pandémie ochorenia COVID 19 na Slovensku. Práca je rozdelená na tri samostatné kapitoly členené na podkapitoly, diskusiu a záver. Prvá kapitola je zameraná na teoretické vymedzenie pojmov súvisiacich s danou problematikou. V rámci druhej kapitoly sme analyzovali súčasný vývoj daňovej politiky na Slovensku a vo svete. Zamerali sme sa priamu a nepriamu podpora podnikateľských aktivít subjektov, význam a formy daňových stimulov zameraných na podnikateľskú sféru v tuzemsku ako aj na prilákanie zahraničného kapitálu a alokáciu daňových stimulov do sektorov na Slovensku za zvolené časové obdobie.. V poslednej kapitole analyzujeme vplyv daňových nástrojov na podporu živnostníkov a podnikov pôsobiacich na Slovensku, pričom výsledkom riešenia danej problematiky je zhodnotenie aké nástroje boli použité počas pandémie ochorenia COVID 19 na podporu podnikateľských aktivít.

Kľúčové slová: Daňová politika, daň, podpora podnikateľského prostredia.

ABSTRACT

ŠVANČARA Matej, Bc. : **Tax policy instruments aimed at supporting the business activities of entities** - University of Economics in Bratislava, Faculty of National Economy; Department of Finance - prof. Ing. Anna Schultzová, PhD. – Bratislava: NHF EU, 2021, number of pages 55s.

The theme of this thesis is to analyze of tax policy tools that are aimed at supporting the business environment during the pandemic of COVID 19 in Slovakia. The work is divided into three separate chapters divided into subchapters, discussion and conclusion. The first chapter is focused on the theoretical definition of terms related to the issue. In the second chapter, we analyzed the current development of tax policy in Slovakia and in the world. We focused on direct and indirect support of business activities of entities, the importance and forms of tax incentives focused on the domestic business sphere as well as on attracting foreign capital and allocation of tax incentives to sectors in Slovakia for the selected period of time. support for self-employed persons and companies operating in Slovakia, while the result of solving the problem is an evaluation of what tools were used during the pandemic of COVID 19 to support business activities.

Keywords: Tax policy, tax, support of the business environment.

Obsah

1	TEORETICKÁ ČASŤ	9
2	SÚČASNÁ SITUÁCIA SLEDOVANEJ PROBLEMATIKY	12
2.1	Daňový systém.....	12
2.2	Daňový systém na Slovensku.....	12
2.3	Daňový systém SR tvoria najmä nasledovné zákony:	13
2.4	Správa daňového systému na Slovensku.....	14
2.5	Sadzba dane z príjmov	15
2.6	Daňové zaťaženie z pohľadu daňového subjektu.....	17
2.7	Daňové nástroje vo vybraných krajinách EÚ.....	19
3	PRAKTICKÁ ČASŤ – VPLYV DAŇOVEJ POLITIKY NA PODPORU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA NA SLOVENSKU	22
3.1	Opatrenia daňovej politiky na podporu podnikateľského prostredia do roku 2020.....	22
3.2	Opatrenia Lex Korona – rok 2020	28
3.3	Systém e-faktúra – plánované opatrenie	39
4	Záver a diskusia	45
5	BIBLIOGRAFICKÉ ODKAZY.....	54
5.1	Citované diela	54
5.2	Knižné zdroje:	54
5.3	Internetové zdroje:	54
5.4	Ostatné zdroje:	55

Úvod

Dôvodom výberu tejto práce bol najmä náš záujem o sledovanie daňových nástrojov na Slovensku a ich vplyvom na podnikateľské prostredie. Štát prostredníctvom rôznych daňových zákonov, noviel, stimulov a opatrení sa snažil zlepšiť podnikateľské prostredie na Slovensku. Čo sa týka daňovej politiky SR jej popisu sa venuje veľké množstvo zákonov, nástrojov, noviel a opatrení. Naším záujmom je upriamiť pozornosť najmä na vybrané zákony a opatrenia, ktoré boli zamerané predovšetkým na zlepšenie podnikateľského prostredia. Vplyv daňovej záťaže na fungovanie podniku je zjavný, preto našim hlavným cieľom bude:

Analyzovať daňové nástroje, ktoré majú slúžiť na podporu podnikateľského prostredia na Slovensku.

Práca bude rozdelená na tri časti. V prvej časti sa budeme zaoberať teoretickým popisom súvisiacich pojmov. V rámci druhej časti popíšeme daňový systém na Slovensku a tiež aktuálne prebiehajúce zmeny. Okrem toho sa chceme zamerať aj na formy zdanenia, podľa predmetu dane, podľa subjektu, používané v daňových systémoch. V druhej časti budeme našu pozornosť tiež venovať vývoju daňovej politiky na SR a porovnáme daňovú politiku pri vybraných nástrojoch aj vo vybraných členských štátoch EÚ.

Praktickú časť sme si rozdelili na tri časti. V prvej časti sa budeme venovať legislatívnym zmenám v daňovom systéme do konca roka 2020, ako vplývali na podporu podnikateľského prostredia. Vybrali sme si tu podľa nášho názoru opatrenia, ktoré mali najväčší vplyv na podporu podnikateľského prostredia. V rámci prvej časti sme si stanovili nasledujúci cieľ: 1. Analýza opatrení, ktoré mali vplyv na podnikateľské prostredie do roku 2020.

V rámci druhej praktickej časti sa zameriame ako vplývali na podporu podnikateľského prostredia- Opatrenia Lex Korona (najmä čo sa týka daňových opatrení) a jeho dopad na podporu podnikateľskej činnosti. Cieľ pre druhú časť: 2. Analýza hlavných zmien Opatrenia Lex – Korona.

V poslednej časti tretej kapitoly poukážeme na plánovaný systém e-faktúra, ktorý plánuje štát zaviesť aby dosiahol zníženie daňových podvodov a zníženie byrokracie. Cieľ pre tretiu časť: 3. Analýza systému e-faktúra, ktorý sa plánuje zaviesť v Slovenskej republike.

1 TEORETICKÁ ČASŤ

V tejto časti našej práci si bližšie definujeme daňovú politiku, aké ciele a funkcie má daňová politika a upresníme si aké vlastností by mal mať daňový systém. Daňová politika je súčasť finančnej politiky štátu. Daňová politika je súhrn opatrení, ktoré upravujú daňovú sústavu. Daňovú sústavu vo všeobecnosti chápeme ako súhrn všetkých daní, ktoré platia na určitom území v určitom období legislatívne podložených a v reálnej praxi používaných. Ide teda o rozhodnutie vlády, aké dane vyberať, v akom množstve a od koho. Pričom zohľadňuje ako mikroekonomické tak aj makroekonomické aspekty štátu.

Každá daňová politika má svoje ciele, ide hlavne o ekonomické, politické i sociálne ciele a ako nástroj na ich dosiahnutie využíva dane. Daň môžeme definovať ako povinnú zákonom stanovenú nenávratnú platbu, ktorú štát vyberá od FO alebo PO a tieto sú povinné odvádzať ju do štátneho rozpočtu alebo miestnych rozpočtov v stanovenej výške a lehote a tvorí najdôležitejší príjem štátneho rozpočtu.

Daňová politika by mala byť predovšetkým stimulačná, teda taká, ktorá podporuje rozvoj hospodárstva a podnikateľskú aktivitu čím maximalizuje štátny príjem. Pri uplatňovaní daňovej politiky je však potrebné zohľadňovať špecifiká daného štátu, sklbiť potreby štátu, štátneho rozpočtu a záujmy podnikateľskej sféry. Keďže má každá krajina svoje špecifiká (potreby, stupeň rozvoja hospodárstva, geografickú polohu, atď.), tak sa aj daňové politiky od seba v jednotlivých štátoch líšia a nie je možné zaviesť jednotnú daňovú politiku pre všetky štáty. Hlavní cieľ daňovej politiky je docieľiť aby bola daňová sústava pre daný štát optimálna, čo znamená, aby na jednej strane štát prostredníctvom vyšších daní zabezpečil dostatočný príjem finančných prostriedkov do štátneho rozpočtu a na druhej strane je tu snaha podnikateľskej sféry, ale aj občanov o minimalizáciu daní, čo pre štát znamená, že tieto subjekty musí primerane daňovo zaťažovať, pretože pri vysokej daňovej zaťaženosti u právnických osôb dochádza k znižovaniu podnikateľskej aktivity, dochádza k daňovým únikom a u fyzických osôb vzniká tzv. "substitučný efekt", čo znamená, že v dôsledku vysokých daní sa znižuje kúpna sila obyvateľstva, čoho dôsledkom je ich orientácia na lacnejšie tovary, taktiež sa znižuje spotreba, občania substituujú, následkom čoho klesá výroba a tým stúpa nezamestnanosť. Stanoviť optimálnu daňovú sústavu nie je preto jednoduché. Ideálna výška dane je teda taká, ktorá zabezpečí dostatočný prísun finančných prostriedkov do štátneho rozpočtu. a takisto musí primerane daňovo zaťažovať subjekty, ktorým daňová povinnosť plyní.

„Vo všeobecnosti by mal mať efektívny daňový systém týchto 5 vlastností:

Ekonomická efektívnosť – dane majú vplyv na chovanie spotrebiteľov, preto by daňový systém a nemal spôsobovať veľké rozdiely v cenách a úžitku z rôznych druhov činností.

Spravodlivosť – treba zvážiť, že spotreba tvorí základ pre určenie výšky daní a príjmy sa rovnajú súčtu spotreby a úspor. Každý daňový systém je nevyhnutne nespravodlivý.

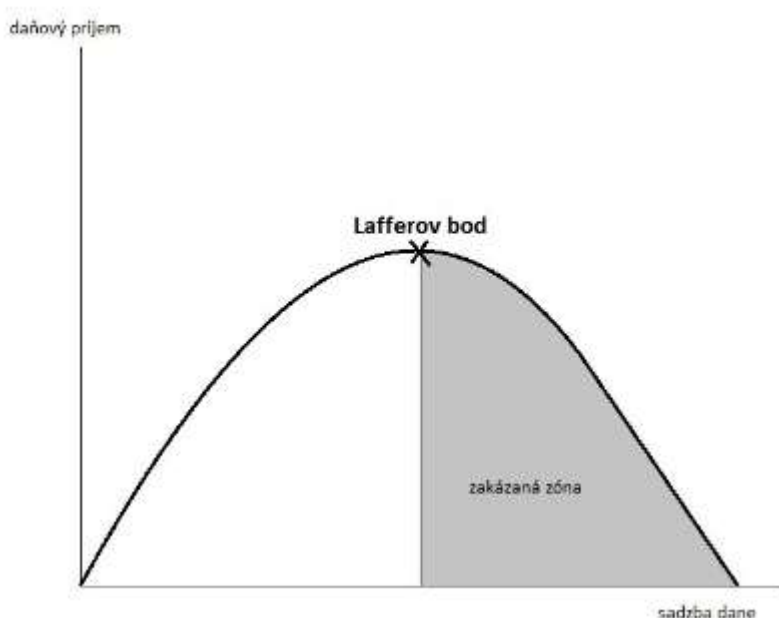
Administratívna jednoduchosť – daňový systém má byť jednoduchý, aby sa dal ľahko uplatňovať. Fungovanie systému je pomerne nákladné a to pre daňové úrady ale aj daňové subjekty.

Flexibilita – daňový systém by mal pružne reagovať na zmeny v ekonomike.

Politická prehľadnosť – prehľad koľko a kam daňovníci platia, legislatívne zmeny daní.“
(Euroekonóm.sk, 2019)

Hypotetickú závislosť celkovej sumy vybratých daní na miere zdanenia zobrazuje Lafferova krivka, je pomenovaná po americkom ekonómovi Arthurovi Laffer.

Obrázok 1 - Lafferova krivka

Zdroj: internet

Lafferova krivka nám znázorňuje, že vysoké dane majú negatívny vplyv na ekonomický rast, pretože oslabujú motiváciu ľudí k pracovným výkonom, zväčšujú daňové úniky a vyvolávajú únik kapitálu.

Ide o jav, ktorý popisuje skutočnosť, že zvyšovanie daní má od určitého bodu negatívny výnos pre štát (štátnych zamestnancov) a zvýšenie daňovej sadzby preto nemusí zapríčiniť maximalizáciu daňových výnosov. Príliš vysoká daňová sadzba bude natoľko zaťažovať daňových poplatníkov, že v konečnom dôsledku zapríčini rast šedej a čiernej ekonomiky plus únik kapitálu do menej daňovo zaťažených krajín.

V Lafferovej krivke platí, že v oboch extrémnych prípadoch je daňový výnos nulový:

- pri 0% zdanenie je efekt zrejmý,
- pri 100% sadzby zase poplatníci hypoteticky radšej nič nezarábajú, prípadne sa povinnosti platiť dane nejakým spôsobom vyhnú ...

Podľa Lafferova krivka niekde medzi týmito dvoma bodmi existuje taká miera zdanenia, ktorá generuje maximálny výnosy. Zvyšovanie daňové sadzby nad túto hranicu sa podľa nej už prejaví negatívne.

2 SÚČASNÁ SITUÁCIA SLEDOVANEJ PROBLEMATIKY

2.1 Daňový systém

Napriek tomu, že hospodárske podmienky sa odnedávna zlepšujú, Európska únia stále čelí následkom krízy vrátane nedostatku investícií a rastúcich nerovností. Mnoho občanov v celej EÚ preto žiada, aby sa viac pozornosti venovalo sociálnej spravodlivosti.

Daňový systém zohráva ústrednú úlohu pri formovaní spravodlivej spoločnosti a silného hospodárstva. Môže pomôcť riešiť nerovnosti, a to nielen podporou sociálnej mobility, ale aj znižovaním nerovnosti v oblasti trhového príjmu.

Daňová politika môže mať podobne významný vplyv na rozhodnutia o zamestnanosti, úroveň investícií a ochotu podnikateľov expandovať, pričom všetky tieto činitele vedú k väčšiemu rastu.

Politiky daňového systému sa preto posudzujú vzhľadom na štyri priority:

- podpora investícií,
- podpora zamestnanosti,
- znižovanie nerovností,
- zabezpečenie dodržiavania daňových predpisov.

2.2 Daňový systém na Slovensku

V tejto časti našej práce si rozoberieme podobu daňového systému na Slovensku, avšak najskôr si zadefinujeme, čo je to daňový systém.

Daňový systém je jedným z hlavných nástrojov, ktoré má vláda k dispozícii na podporu podnikania a inovácií. Daňový systém na Slovensku môžeme definovať ako právne, organizačne a technicky usporiadaný systém kompetencií, ktoré zabezpečujú orgány daňovej správy daňová, resp. finančná správa.

Daňový systém má od roku 2005 novú podobu, konkrétne slovenská daňová sústava. Člení sa na dve základné skupiny – na priame a nepriame dane. Daňová sústava sa zjednodušila, v novej sústave sa viac využíva nepriame zdanenie, čiže majú vyšší podiel na štátnom rozpočte.

Dane tvoria až 90% príjmovej stránky štátneho rozpočtu. Niektoré výdavky štátu smerujú k občanovi priamo (výpomoci, podpory, štátna prémie) iné sprostredkovane (zdravotníctvo, školstvo, kultúra) Zavedenie nepriamych daní bolo do značnej miery ovplyvnené úsilím harmonizovať daňový systém v EÚ. Predmetom zdanenia pri dani z pridanej hodnoty – DPH sú všetky dodávky tovaru a služieb, ako aj dovozy tovaru, a sú dominantné v sústave daní v SR. Samostatne sú uplatňované spotrebné dane a sú stanovené pevnou čiastkou na jednotku. Tieto dane výrazne zvyšujú podiel daní na celkových príjmoch štátneho rozpočtu. Nepriame dane sa vyberajú pri predaji tovaru alebo pri poskytovaní služieb, započítavajú sa do cien, a tak vlastne nepriame dane znáša kupujúci. Pri priamych sa vyberanie uskutočňuje bezprostredne od jednotlivých daňovníkov a nemožno ich prenášať na iné osoby.

Daňová sústava má jednotný prístup ku všetkým FO a PO, vytvára im rovnaké podmienky na hospodárenie. Do daňovej sústavy nepatria platby, ktoré sú účelové, ako napr. poisťné na financovanie potrieb zdravotného, nemocenského a dôchodkového zabezpečenia, ako aj podpôr v nezamestnanosti.

2.3 Daňový systém SR tvoria najmä nasledovné zákony:

Viacero zákonov bolo od vtedy novelizovaných, zrušených, alebo vytvorených. Reformou boli taktiež prijaté zákony o spotrebných daniach, bolo prijatých päť nových zákonov o daniach zo spotreby piva, vína, liehu, tabaku a tabakových výrobkov a minerálnych olejov. V rámci harmonizácie daňového systému SR s daňovým systémom EÚ bol prijatý nový zákon o dani z pridanej hodnoty. V tabuľke nižšie uvádzame prehľad zákonov, ktoré tvoria daňový systém na Slovensku.

Tabuľka 1 - Prehľad zákonov, ktoré tvoria daňový systém na Slovensku

Zdroj: Daňový manažment - EUBA

2.4 Správa daňového systému na Slovensku

Na správu daní je vecne príslušný správca dane podľa osobitných predpisov – daňových zákonov. Zákon 563/2009 Z. z. z 1. decembra 2009 o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, upravuje správu daní, práva a povinnosti daňových subjektov a iných osôb, ktoré im vzniknú v súvislosti so správou daní. Podľa tohto zákona správcom dane je daňový úrad, colný úrad a obec. Ak tento zákon alebo osobitné predpisy neustanovujú, ktorý správca dane je vecne príslušný, na správu daní je vecne príslušný daňový úrad. Ak vzniknú pochybnosti o určení vecnej príslušnosti medzi daňovým úradom a colným úradom, rozhoduje o vecnej príslušnosti finančné riaditeľstvo.

V tabuľke nižšie uvádzame prehľad Vecná príslušnosť správca dane na správu daní.

Tabuľka 2 - Rozdelenie správy dane podľa správcu dane

Správca dane:	Daňový úrad	Colný úrad	Obec
	Kompetencia podľa § 5/2 a) zákona o FS 35/2019: vykonáva správu daní podľa osobitného predpisu (daňový poriadok)	Kompetencia podľa § 7/2 zákona o FS 35/2019: rozhoduje a vykonáva úkony vo veciach správy spotrebných daní; vyrubuje a eviduje dane vyberané podľa daňových predpisov	Kompetencia podľa § 4/3 c) zákona o obecnom zriadení 369/1990 Zb.: rozhoduje vo veciach miestnych daní a miestnych poplatkov a vykonáva ich správu
Vecná príslušnosť správcu dane na správu daní: (Vecná príslušnosť správcu dane znamená určenie typu orgánu, ktorý je oprávnený vykonávať správu dane)	<p>Daň z príjmov: § 51c/2 ZDP: Na správu dane z príjmov sa použijú ustanovenia osobitného predpisu - daňový poriadok → § 6 DP: Ak zákony neustanovujú vecnú príslušnosť, vecne príslušný je daňový úrad.</p> <p>DPH: § 84 ZoDPH: Na správu DPH sa použijú ustanovenia osobitného predpisu - daňový poriadok → § 6 DP: Ak zákony neustanovujú vecnú príslušnosť, vecne príslušný je daňový úrad</p> <p>Pri dovoze tovaru je správcom dane colný orgán a na správu dane sa použijú colné predpisy.</p> <p>Daň z poistenia: § 12 ZoDzP: Na správu dane sa použijú ustanovenia osobitného predpisu - daňový poriadok → § 6 DP: Ak zákony neustanovujú vecnú príslušnosť, vecne príslušný je daňový úrad</p> <p>Daň z motorových vozidiel: § 13 ZoDZMV: správu dane vykonávajú daňové úrady.</p> <p>Osobitný odvod v regulovaných odvetviach: § 1 ZoOORO: správu odvodu vykonáva správca odvodu, ktorým je daňový úrad príslušný na správu dane z príjmov regulovanej osoby (§ 5 ZoFS: Daňový úrad alebo § 6 ZoFS: Úrad pre vybrané hospodárske subjekty)</p> <p>Osobitný odvod finančných inštitúcií: § 2/b ZoOOVFI: správcom odvodu bol Úrad pre vybrané hospodárske subjekty</p>	<p>Spotrebné dane: § 3 zákony o SD: správu dane vykonáva colný úrad miestne príslušný podľa osobitného predpisu.</p> <p>DPH pri dovoze tovaru: § 84 ZoDPH: pri dovoze tovaru je správcom dane colný orgán a na správu dane sa použijú colné predpisy.</p>	<p>Miestne dane, poplatok za komunálny odpad: § 99 Z o MDaMP: správu dane z nehnuteľnosti vykonáva obec, na ktorej území sa nehnuteľnosť nachádza.</p> <p>Správu miestnych daní a poplatku vykonáva obec, ktorá ich na svojom území zaviedla.</p> <p>Správu miestnych daní a poplatku vykonávajú v Bratislave a v Kožičiach mestské časti, ak tak ustanoví štatút mesta.*</p> <p>Miestny poplatok za rozvoj: § 12 ZoMP za rozvoj: správu poplatku vykonáva obec, v Bratislave MČ, ktorá ho na svojom území uložila. V Kožičiach vykonávajú správu mestské časti, ak tak ustanoví štatút mesta.]</p>

Zdroj: Daňový manažment - EUBA

2.5 Sadzba dane z príjmov

Sadzba dane predstavuje meradlo na vyčíslenie výšky konkrétnej dane. Je to % vyjadrenie výšky dane, ktoré má vplyv na výpočet dane. Je zákonom určená. Sadzba môže byť: pevná, pohyblivá, kombinovaná.

Zákon, kde sú stanovené sadzby dane pre FO a PO je zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších, ktorým sa menia sadzby dane z príjmov pre fyzické a právnické osoby.

Tento zákon upravuje

- daň z príjmov fyzickej osoby alebo právnickej osoby
- spôsob platenia a vyberania dane.

Sadzba dane z príjmov pre fyzickú osobu stanovená nasledovne, zo základu dane zisteného podľa § 4 zákona o dani z príjmov:

- 19 % z tej časti základu dane, ktorá nepresiahne 176,8-násobok sumy platného životného minima vrátane (suma 37 163, 36 eura)

- 25 % z tej časti základu dane, ktorá presiahne 176,8-násobok sumy platného životného minima (suma nad 37 163, 36 eura)

- 15 % z čiastkového základu dane z príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti (§ 6 ods. 1 a 2) zníženého o nezdaniteľné časti základu dane alebo ich časť (§ 11) a o daňovú stratu pre daňovníka, ktorý dosiahol za zdaňovacie obdobie zdaniteľné príjmy (výnosy) z podnikania alebo z inej samostatnej zárobkovej činnosti (podľa § 6 ods. 1 a 2) neprevyšujúce sumu 100 000 eur

Na grafe nižšie môžeme vidieť vývoj sadzieb dane z príjmov fyzických osôb od roku 2004 do súčasnosti.

Graf 1 - Vývoj sadzby dane z príjmov FO

Zdroj: vlastné spracovanie

Podobne ako fyzické osoby aj právnické osoby sú povinné pri plnení si daňovej povinnosti v oblasti dane z príjmov postupovať podľa zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov.

Podľa § 15 písm. b) zákona o dani z príjmov sadzba dane zo základu dane právnickej osoby zníženého o daňovú stratu vykázaného za zdaňovacie obdobie, ktoré sa začalo najskôr 1. januára 2020 je 21%. Avšak v roku 2019 bola schválená novela zákona o dani z príjmov s účinnosťou od 1.1.2020, na základe ktorej dochádza k úprave sadzieb dane z príjmov. Táto novela prináša zníženie sadzby dane vybraným fyzickým a právnickým osobám, a to na 15 %.

Znížená sadzba dane z príjmov právnických osôb 15 % sa uplatní prvýkrát za zdaňovacie obdobie začínajúce najskôr 1. januára 2020 a bude sa týkať právnických osôb, ktorých výška príjmov (výnosov) za zdaňovacie obdobie nepresiahla sumu 100 000 eur.

Graf 2 - Vývoj sadzby dane z príjmov PO

Zdroj: vlastné spracovanie

2.6 Daňové zaťaženie z pohľadu daňového subjektu

Daňové zaťaženie možno v najširšom zmysle chápať ako percento daní z daňového základu, pričom s daňovým zaťažením podnikania úzko súvisí daňová politika a daňový dopad.

Napriek tomu, že Slovensko patrí v rámci OECD medzi krajiny, ktoré v poslednej dekáde znížili daňovo-odvodové zaťaženie práce najvýraznejšie, súčasná úroveň zaťaženia je nad priemerom OECD.

Najväčšími výzvami pre väčšinu krajín je výška celkového daňového a odvodového zaťaženia, zavádzanie nových technológií a postup úradov po podaní daňových priznaní, ktoré môžu zdržiavať vrátenie preplatkov Štúdia skúma jednoduchosť platenia daní v 190 krajinách na príklade modelovej stredne veľkej firmy v domácom vlastníctve v jednotlivých krajinách

Rebríček krajín sa zostavuje na základe štyroch parametrov

1. celkové daňové a odvodové zaťaženie výška daní a povinných príspevkov, ktoré znáša podnik v druhom roku fungovania, vyjadrená ako podiel na obchodnom zisku Zahrnuté dane daň z príjmu právnických osôb, sociálne príspevky a dane z práce platené zamestnávateľom
2. celkový čas potrebný na splnenie daňových a odvodových povinností čas potrebný na prípravu, vyplnenie priznaní a zaplatenie troch hlavných druhov daní a príspevkov daň z príjmu právnických osôb, daň z pridanej hodnoty alebo z predaja a dane z práce, vrátane daní zo mzdy a sociálnych príspevkov
3. počet platieb celkový počet zaplatených daní (vrátane odvedených) a príspevkov, spôsob platby, frekvencia platieb, frekvencia vybavovania a počet daňových inštitúcií)
4. post filing indexu (max 100 ktorý odzrkadľuje náročnosť procesov po podaní daňového priznania (dane z pridanej hodnoty a vrátenie DPH a opravy chyby pri dani z príjmov vrátane prípadného auditu z toho vyplývajúceho)

V nasledujúcej tabuľke, ktorú vytvorila spoločnosť PWC v spolupráci so svetovou bankou môžeme vidieť rozdiel v daňovom zaťažení Slovenska a EÚ , prípadne Svet – 190 krajín.

Tabuľka 3 - Daňové zaťaženie - Štúdia Paying Taxes 2020

	Celkové daňové a odvodové zaťaženie	Počet hodín vynaložených na splnenie daňovej povinnosti	Počet daňových platieb	Post-filing index
Slovensko	49,7 %	192	8	87,2
EÚ & EFTA	38,9 %	161	10,9	83,1
Svet – 190 krajín	40,5 %	234	23,1	60,9

*Paying Taxes 2020 vychádza zo stavu legislatívy k 31. 12. 2018

„Spomedzi EÚ krajín sú najúspešnejšie v prvej desiatke Írsko, Dánsko, Fínsko a v druhej desiatke Estónsko, Litva, Lotyšsko. V Estónsku potrebujú firmy na splnenie si daňových povinností 50 hodín, na Slovensku 192 hodín . Slovensko má štvrté najvyššie daňové a odvodové zaťaženie práce v rámci krajín EÚ & EFTA po Francúzsku, Belgicku a Taliansku.“ (PWC, 2020)

2.7 Daňové nástroje vo vybraných krajinách EÚ

V rámci porovnania nástrojov daňovej politiky, sme si vybrali krajiny susedné Slovenskej republike a to konkrétne Českú republiku a Maďarskú republiku.

Maďarská republika

„Osoby podnikajúce na základe živnostenského oprávnenia sú zdaňované podobne ako obchodné spoločnosti, t. j. základ dane tvoria príjmy mínus skutočné výdavky (mínus určité daňové úľavy, napr. v prípade zamestnávania postihnutých osôb) a tento čiastkový základ dane je zdanený sadzbou dane z príjmu vo výške 9 %. Zároveň je však SZČO povinná platiť aj tzv. podnikateľskú daň z dividendy (*entrepreneurial dividend tax*), ktorej cieľom je v daňovom ohľade zrovnoprávniť SZČO so spoločníkmi obchodných spoločností, ktorí si vyplácajú podiel na zisku spoločnosti. Čistý príjem SZČO po zdanení (t. j. po zaplatení dane z príjmu) je nasledovne ešte zdanený sadzbou 15 %.“ (Agency, Analýza vybraných aspektov podnikania SZČO, 2020)

K dispozícii sú však ešte 3 alternatívne možnosti, z ktorých si podnikatelia - živnostníci môžu vybrať:

1. paušálne výdavky - kombinácia paušálnych výdavkov vo výške 40 až 93 % z hrubého príjmu a následné zdanenie daňového základu sadzbou vo výške 9 %,

2. zjednodušený režim „EVA“, zjednodušená daň z podnikania. Táto daň z príjmu právnických a fyzických osôb SZČO je určená pre menšie firmy. (daň mala znížiť firmám ich výdavky a administratívu). SZČO si môžu režim uplatniť v prípade, že ich ročný príjem v posledných dvoch zdaňovacích obdobiach nepresiahol 30 mil. HUF a dôvodne neočakávajú, že by tento príjem mohli prekročiť v súčasnom zdaňovacom období. Podmienkou je, že SZČO nesmie vlastniť žiadny majetkový podiel na inej spoločnosti, musí mať zriadený bankový účet v Maďarsku a nesmie podliehať spotrebnej dani z alkoholu a tabaku. V tomto daňovom režime podlieha SZČO daňovej sadzbe vo výške 37 % z hrubého príjmu/obratu, ktorý zahŕňa daň z pridanej hodnoty a je upravený o určité odpočítateľné položky. Avšak, od roku 2019 už nie je možné vstúpiť do režimu EVA, uplatňovanie tohto režimu je povolené len pre živnostníkov a firmy, ktoré tento režim uplatňovali už pred rokom 2019.

3. zjednodušený režim KATA - paušálna daň pre malých podnikateľov. Režim KATA je pre SZČO a malých podnikateľov administratívne najjednoduchším režimom, pričom nahrádza nielen daň z príjmu FO a PO a daň z dividend, ale aj sociálne a zdravotné odvody. SZČO platí mesačnú daň vo výške 50 000 HUF. Ak príjem SZČO presiahne 12 mil. HUF, je zdanený sadzbou 40 % z príjmu nad touto hranicou.

Česká republika

„Základná výška dane z príjmov fyzických osôb-podnikateľov, predstavuje 15 %. V prípade vysokých príjmov, teda mesačných príjmov vyšších ako štvornásobok priemernej mzdy (na rok 2019 je táto čiastka 130 796 CZK, čo predstavuje cca 4 815,23 eur, ročne 1 569 552 CZK, čo predstavuje cca 57 782,72eur¹⁶), platí SZČO ešte tzv. solidárnu daň, ktorá je vo výške 7 % z kladného rozdielu medzi súčtom čiastkového základu dane podľa § 6 (zákona č. 586/1992 Sb. o daních z príjmu) a čiastkového základu dane podľa § 7 v príslušnom zdaňovacom období a 48-násobkom priemernej mzdy stanovenej podľa zákona upravujúceho poistné na sociálne zabezpečenie. V porovnaní so Slovenskom je progresívna daňová sadzba vzťahujúca sa na SZČO nielen nižšia, ale zároveň sa uplatňuje aj od vyššieho príjmu.“ (Agency, Analýza vybraných aspektov podnikania SZČO, 2020)

Zdanenie právnických osôb v Českej republike sa podobne ako u fyzických osôb riadi zákonom č. 586/1992 z. Z. zákona o dani z príjmov. Sadzba dane je stanovená 19%, ak v § 21 ods. 2 a 3 zákona o daniach z príjmov nie je stanovené inak.

Daň sa vypočíta ako súčin základu dane zníženého o položky znižujúce základ dane a odpočítateľné položky od základu dane zaokrúhleného na celé tisíce CZK nadol a sadzby dane, ktorá je 19%, u základného investičného fondu 5% a u fondu penzijné spoločnosti alebo u inštitúcie dôchodkového poistenia s výnimkou penzijné spoločnosti alebo obdobnej spoločnosti obrábajúci fondy obdobnej fondom dôchodkového poistenia 0%.

Pre stanovenie dane sa použije sadzba dane účinná k prvému dňu zdaňovacieho obdobia alebo obdobia, za ktoré je podávané daňové priznanie.

Paušálne výdavky

Ak si neuplatní daňovník výdavky preukázateľne vynaložené na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmu, môže uplatniť výdavky stanovené percentom z príjmov, vo výške:

- 80% z príjmov z poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva a z príjmov z živnostenského podnikania remeselného; najviac sa však môže uplatniť výdavky do sumy 1 600 000 CZK,
- 60% z príjmov zo živnostenského podnikania; najviac sa však môže uplatniť výdavky do sumy 1 200 000 CZK,
- 30% z príjmov z nájmu majetku zaradeného v obchodnom majetku; najviac sa však môže uplatniť výdavky do sumy 600 000 CZK,
- 40% z iných príjmov zo samostatnej činnosti, s výnimkou príjmov spoločníka verejnej obchodnej spoločnosti a komplementára komanditnej spoločnosti; najviac sa však môže uplatniť výdavky do sumy 800 000 CZK.

3 PRAKTICKÁ ČASŤ – VPLYV DAŇOVEJ POLITIKY NA PODPORU PODNIKATEĽSKÉHO PROSTREDIA NA SLOVESNKU

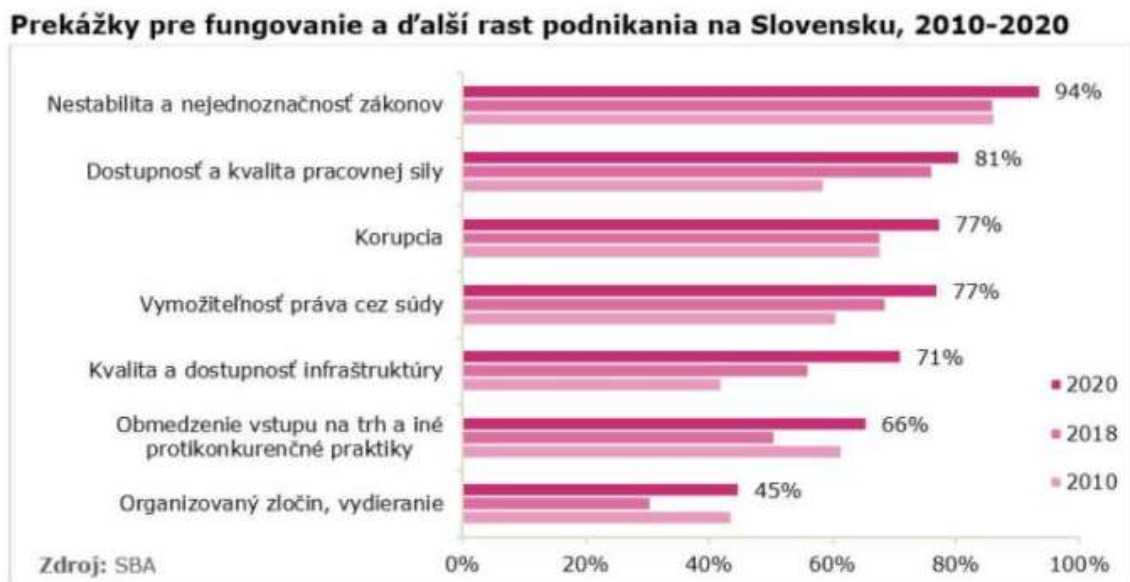
3.1 Opatrenia daňovej politiky na podporu podnikateľského prostredia do roku 2020

V nasledujúcej časti sa budeme venovať vybraným opatreniam daňovej politiky do roku 2020, ktoré ovplyvnili podnikateľské prostredie na Slovensku. Kvalitné podnikateľské prostredie je vo všeobecnosti považované za kľúčovú podmienku, ktorá ovplyvňuje dlhodobú konkurencieschopnosť a rast každej trhovej ekonomiky.

Výsledky prieskumu, ktorý realizovala agentúra Slovak Business Agency potvrdzujú stagnáciu kvality podnikateľského prostredia na Slovensku. Podľa indexu spokojnosti MSP sa kvalita podnikateľského prostredia na Slovensku od roku 2018 nezlepšila.

Pre 94 % MSP je najväčším problémom podnikania na Slovensku nestabilita a nejednoznačnosť zákonov.

Obrázok 2 - Prekážky pre fungovanie a ďalší rast podnikania na Slovensku

Výsledok prieskumu nie je prekvapivý, veľa zákonov je veľmi náročných na porozumenie pre podnikateľov a zároveň tu vidíme aj miernu nestabilitu zákonov, napríklad : daňová licencia.

Daňová licencia, teda inštitút minimálnej výšky dane z príjmov právnickej osoby, ktorej zavedenie od roku 2014 vzbudilo veľké vášne podnikateľskej a ekonomickej verejnosti, sa počnúc zdaňovacím obdobím 2018 ukončilo.

Opatreniam, ktoré by mali podporiť a zlepšiť podnikateľské prostredie na Slovensku a zároveň priniesť aj finančnú úsporu podnikateľom sa budeme venovať v nasledujúcich bodoch.

Daň z príjmu pre podnikateľov

Jedným z top opatrení, ktoré významne podporili podnikateľské prostredie na Slovensku je zníženie sadzby dane z príjmu, avšak nie pre všetkých podnikateľov ale len pre vymedzený okruh. Sadzba dane alebo daňová sadzba vyjadruje spôsob, akým sa určuje výška dane zo základu dane.

Rok 2020 potešil podnikateľov s ročným obratom do 100 tis. eur, konkrétne týmto podnikateľom sa znížila sadzba dane z príjmu z doterajších 21 % na 15 %. Uvedená zmena vychádza z novely č. 315/2019 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov.

Pre presnejšie vylúčenie všetkých pochybností, koho sa nižšia daň týka - znížená sadzba dane sa uplatňuje u firiem, ale aj u SZČO, ktorí zdaňujú príjmy podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o dani z príjmov.

Pôvodný návrh sa totiž na fyzické osoby-podnikateľov nevzťahoval, pozmeňujúcim návrhom sa však znížená sadzba dane z príjmov rozšírila aj na SZČO, teda aj na živnostníkov, s rovnakou podmienkou splnenia ročného obratu do 100 tis. eur. V prípade obratu už čo i len o cent vyššom ako je určených 100 tis. eur zostáva daň z príjmu v sadzbe 21 %.

Vo všeobecnosti SZČO podmienku obratu do 100 tis. eur spĺňajú, zaujímavé je však vyčíslenie dopadu zníženia dane na s. r. o. a a. s. V Registri organizácii ŠÚ SR je k 31.12.2018 evidovaných 5311 a. s. a 210 490 s. r. o., čo spolu tvorí 215 801 podnikateľských subjektov, z toho počet 132 242 predstavuje podľa spoločnosti Bisnode tie spoločnosti, ktoré v daňových priznaniach uvádzajú ročný obrat do 100 tis. eur. Ak predpokladáme, že na konci roka 2019 bude tento stav rovnaký, potom podľa vyššie uvedených štatistík vychádza, že nižšia daň z príjmu sa bude týkať približne 61,3 % firiem klasifikovaných ako s. r. o. alebo a. s. Keďže však počet firiem s obratom do 100 tis. eur medzi rokmi 2018/2019 narástol, a

rovnako sa predpokladá, že narastie aj celkový počet podnikateľských subjektov, percentuálny podiel sa ku koncu roka 2019 odhaduje na cca 60 %.

V daňovom priznaní v budúcom roku, podľa ktorého sa budú platiť dane za rok 2019, budú všetky firmy platiť ešte 21-percentnú sadzbu a nižšia daň príde na rad až v daňovom priznaní za rok 2020. To sa týka aj výpočtu preddavkov, na ktorý sa použije sadzba 21 %, keďže nie je možné vopred určiť, aká sadzba sa v konečnom dôsledku použije.

Zákon o dani z príjmov neobmedzuje vlastníkov viacerých spoločností v tom, aby použili 15 % sadzbu dane len v jednej z nich. V praxi sa tak môže vyskytnúť napríklad aj model, kedy jedna a tá istá osoba bude vlastníkom desiatich spoločností a v každej z nich sa uplatní pri výpočte daňovej povinnosti 15 % sadzba dane z príjmu, ak budú splnené kritéria výšky výnosov do 100 000 eur.

Pozor treba dať však aj na iné aspekty, akými sú napríklad ekonomická podstata založených spoločností. Získanie daňovej výhody (ktorou je aj uplatnenie 15 % sadzby dane) nemôže byť totiž hlavným účelom založenia spoločnosti.

Budúcnosť 15% sadzby dane nie je istá, už teraz sa diskutuje, že od januára 2021 sa 15-percentná sadzba ponecháva iba pre mikrodaňovníkov, ktorých definícia je uvedená v paragrafe 2 písm. w) zákona o dani z príjmov.

Paušálne výdavky

Ďalším opatrením, ktoré podľa nášho názoru významne podporilo podnikateľské prostredie je využívanie paušálnych výdavkov pre FO.

Fyzická osoba – podnikateľ, ktorá sa rozhodne pre uplatnenie paušálnych výdavkov, t. j. výdavkov percentom z príjmov, sa musí riadiť § 6 ods. 10 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dani z príjmov“).

Od roku 2017 sa zvýšila percentuálna sadzba paušálnych výdavkov zo 40 % na 60 % z úhrnu príjmov. Zrušil sa mesačný limit (420 eur) a zvýšil sa ročný limit sumy paušálnych výdavkov z 5 040 eur na 20 000 eur. Zmeny v paušálnych výdavkoch sú dôsledkom prijatia zákona č. 341/2016 Z. z., ktorým sa novelizoval zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov.

Obrázok 3 - Porovnanie výšky paušálnych výdavkov, ktorú môže uplatniť v roku 2016 a v roku 2017

Riadok	Položka	2016	2017
A	Výška príjmov v €	15 000,00	15 000,00
B	Počet mesiacov podnikania	8	8
C	Mesačný limit paušálnych výdavkov v €	420,00	nie je
D	Ročný limit paušálnych výdavkov v € (B x C)	3 360,00	20 000,00
E	Percento paušálnych výdavkov	40 %	60 %
F	Suma paušálnych výdavkov v € (A x E)	6 000,00	9 000,00
G	Uplatniteľná suma paušálnych výdavkov v € (menšia suma z D a F)	3 360,00	9 000,00
H	Uplatniteľná suma zaplatených odvodov v €	500,00	500,00
I	Základ dane z príjmov v € (A – G – H)	11 140,00	5 500,00
J	Nezdaniteľná časť na daňovníka v €	3 803,33	3 803,33
K	Základ dane znížený o nezdaniteľnú časť v € (I – J)	7 336,67	1 696,67
L	Použitá sadzba dane z príjmov	19 %	19 %
M	Daň z príjmov v € (K x L)	1 393,96	322,36

Zdroj: www.podnikajte.sk/dan-z-prijmov/pausalne-vydavky-2017

Paušálne výdavky, resp. výdavky percentom z príjmov, sú de facto o legálne fiktívne výdavky, ktoré slovenský zákon o dani z príjmov umožňuje podnikateľovi-fyzickej osobe uplatniť si. Inými slovami: SZČO si svoje príjmy môže znížiť o 60%, aj v keď danom roku žiadne výdavky nemal. Zo 60% svojich príjmov – na rozdiel napríklad od zamestnanca – dane nezaplatí. Pre mnohých je to preto legálna daňová výhoda.

Príklad výpočtu dane živnostníka, ak sa rozhodne uplatniť paušálne výdavky alebo skutočné výdavky:

Tabuľka 4 - Príklad výpočtu dane živnostníka (paušálne výdavky a skutočné výdavky)

Rok 2020		
	Skutočné výdavky	Paušálne výdavky
Príjem živnostníka (ročný)	19 000,00	19 000,00
Odvody (ročné)	2 698,68	2 698,68
Nezdaniteľná čiastka 2020	4 414,20	4 414,20
Výdavky	6 250,00	11 400,00
Základ dane	5 637,12	487,12

Zdroj: vlastné spracovanie

Paušálne výdavky sa oplatia:

- podnikateľovi, ktorý nemá žiadne reálne výdavky – ide teda o SZČO s vysokým podielom duševnej práce a SZČO, ktorí poskytujú najmä služby nehmotného charakteru (umelci, novinári a pod.)
- zároveň nechce platiť veľa za spracovanie agendy – spracovanie evidencií pre podnikateľa s paušálnymi výdavkami je pomerne lacné a mnohých prípadoch sa dá realizovať jednorazovo po skončení roka.

Maximálny strop pre paušálne výdavky je 20 000 EUR ročne. Podnikateľ, ktorý si vypočíta vyššiu sumu paušálnych výdavkov, než je 20 000 EUR, môže si uplatniť iba do výšky 20 000 EUR.

Uvedené opatrenie daňovej politiky vnímame ako veľmi výhodné na podporu živnostníkov, SZČO avšak vidíme tu aj riziko, že zamestnanci môžu závislú prácu (pracovný pomer) vymeniť za živnosť, aby znížili odvodovú a daňovú záťaž seba a aj podniku a tým pádom môžeme sa baviť o porušení zákona, konkrétne môže ísť o nelegálnu prácu.

Zvýšenie hranice pre platenie preddavkov u fyzických aj právnických osôb

V súvislosti s novelou zákona o dani z príjmov, ktorej primárnym cieľom bolo zníženie administratívneho zaťaženia podnikateľov, došlo aj k úprave dolnej hranice pre platenie

preddavkov. Vydýchnu si podnikatelia, ktorých daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie nepresiahne po novom sumu 5 000 eur, nakoľko nebudú mať povinnosť platiť preddavky vôbec. Po prekročení tejto hranice (do výšky 16 600 eur) sa stanú štvrťročnými platiteľmi preddavkov a po prekročení hornej hranice (16 600 eur) už mesačnými platiteľmi. Vyššia hranica pre platenie preddavkov na daň z príjmov sa použije prvýkrát pri platení preddavkov na zdaňovacie obdobie, ktoré sa začína najskôr 1.1.2020.

Súčasne sa výrazným spôsobom zjednodušuje výpočet dane, od ktorej závisí povinnosť platenia preddavkov, pričom táto sa bude počítať výlučne zo základu dane z príjmov z podnikania alebo z inej samostatne zárobkovej činnosti, zníženej o daňovú stratu.

Zmena vychádza z novely č. 301/2019 Z. z. zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov a úprava preddavkov nadväzuje aj na novelu č. 315/2019 Z. z., ktorou sa zaviedla znížená daň z príjmov vo výške 15 %, v rámci ktorej došlo k úprave výpočtu poslednej známej daňovej povinnosti na účely platenia preddavkov do lehoty na podanie daňového priznania a po lehote na podanie daňového priznania (nakoľko daňovníkovi bude známa výška sadzby dane platná na príslušné zdaňovacie obdobie až po jeho skončení na základe výšky dosiahnutých príjmov (výnosov)).

V prípade preddavkov na daň do lehoty na podanie daňového priznania sa na účely určenia poslednej známej daňovej povinnosti použije sadzba dane uvedená v daňovom priznaní podanom za zdaňovacie obdobie pred bezprostredne predchádzajúcim zdaňovacím obdobím. To znamená, že pri platení preddavkov na daň platené za mesiace január až marec 2020 sa použije sadzba dane uvedená v daňovom priznaní podanom za zdaňovacie obdobie 2018, t. j. 21 %.

Doručovanie dokumentov súvisiacich s daňou z príjmov zamestnancom aj elektronicky

Posledné opatrenie novely č.301/2019 Z. z. zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov, ktoré neovplyvní finančnú situáciu podnikateľov, avšak aspoň čiastočne zníži administratívnu záťaž podnikateľov.

Zmena v rámci zákona o dani z príjmov tak prinesie administratívnu úľavu, tentokrát v oblasti mzdovej agendy, pri dokumentoch týkajúcich sa dane z príjmov zo závislej

činnosti, ktoré po novom môže zamestnávateľ vystaviť a doručiť zamestnancovi (po vzájomnej dohode) aj elektronickou formou.

Nevyhnutnosť tejto nenápadnej zmeny, ktorá však zamestnávateľovi ušetrí množstvo administratívy, bola obsahom III. balíčka opatrení na zlepšenie podnikateľského prostredia.

Možno aj základe tlaku verejnosti budú môcť zamestnávatelia od 1.1.2020 vystavovať a doručovať niektoré dokumenty, ktoré súvisia s daňou z príjmu elektronicky (do tohto dátumu bolo možné takto zasielať len výplatné pásky), a to konkrétne:

- potvrdenie o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti,
- doklad o vykonanom ročnom zúčtovaní preddavkov na daň, resp. doplnený doklad o vykonanom ročnom zúčtovaní,
- potvrdenie o zaplatení dane na účely poukázania 2 %, resp. 3 %.

Je však potrebné zamestnávateľov upozorniť, že forma elektronického doručovania je možná len po vzájomnej dohode so zamestnancom a je súčasne potrebné zabezpečiť dostatočnú ochranu osobných údajov zamestnancov.

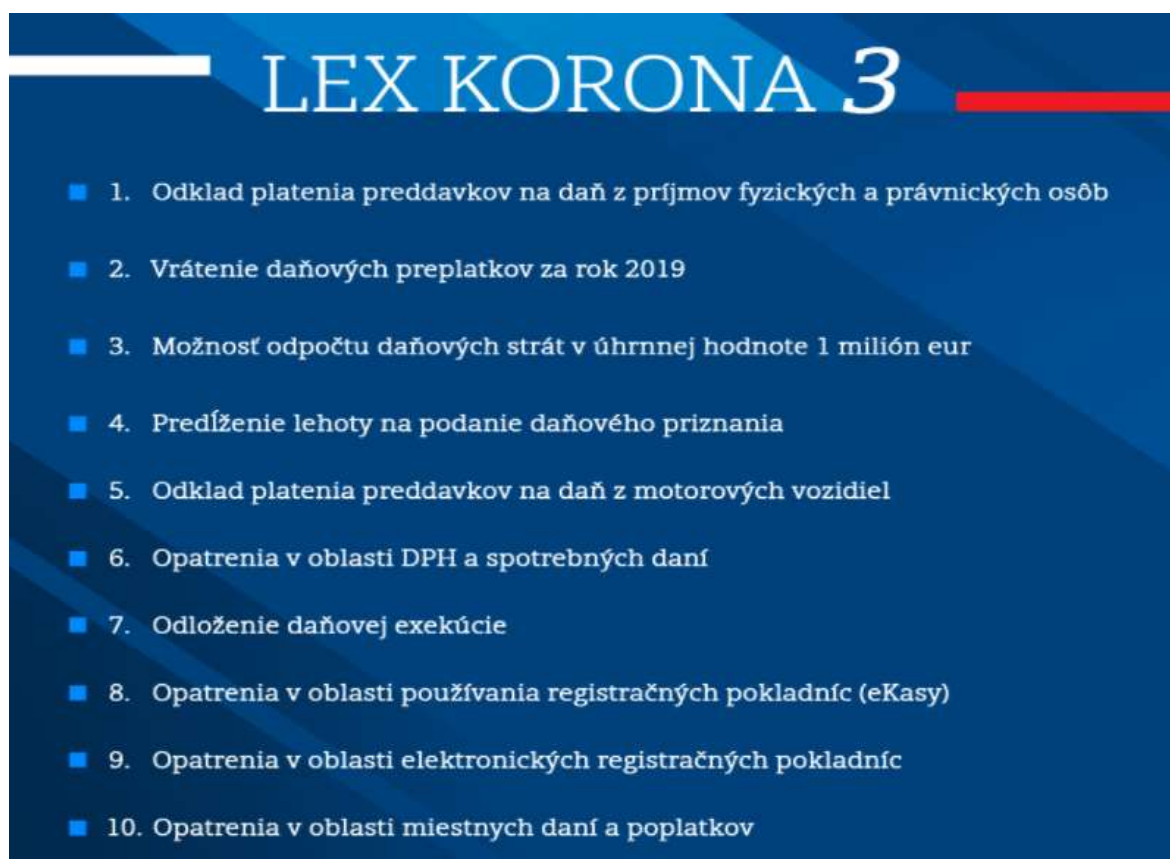
Od roku 2020 sa tiež ruší povinnosť zamestnanca podpisovať vyhlásenie na uplatňovanie nezdaniteľnej časti základ dane na daňovníka a daňový bonus každoročne do konca januára. Ide o znovu o zmenu v prospech zamestnávateľa, nakoľko v praxi zvyčajne predkladá toto tlačivo na podpis zamestnávateľ svojmu zamestnancovi a každoročne bolo potrebné získať nový podpis zamestnanca pre potvrdenie platnosti údajov uvedených vo vyhlásení.

3.2 Opatrenia Lex Korona – rok 2020

V tejto časti práce vás oboznámime s prijatými zmenami zákonov v súvislosti so situáciou pandémie COVID 19 a rozanalyzujeme aké zmeny budú platiť podľa jednotlivých predmetov zdanenia (typov daní).

Ministerstvo financií SR pripravilo balík opatrení na zmiernenie dopadov koronavírusu pre zamestnancov, SZČO, malé a stredné firmy – opatrenie Lex Korona 3. Prehľad týchto opatrení Vám priblížime v tabuľke č. 5.

Tabuľka 5 - Prehľad opatrení Lex Korona 3

Zdroj: mfsr.sk

Pandémia nového koronavírusu spôsobujúceho COVID-19 predstavuje celosvetovú zdravotnú hrozbu s priamym vplyvom aj na ekonomiku. Keďže vírusy nepoznajú hranice, vlády zasiahnutých krajín museli prijať tvrdé opatrenia, aby šírenie COVID-19 spomalili.

V tejto časti Vám priblížime vybrané opatrenia v daňovej oblasti, ktoré mali pomôcť podnikateľom zlepšiť nepriaznivú situáciu spôsobenú pandémiou COVID – 19.

Neplatenie preddavkov na daň z príjmov fyzickej a právnickej osoby

Daňovníci – fyzické a právnické osoby, ktoré splnia zákonom vymedzené podmienky nebudú musieť v príslušnom mesiaci alebo štvrtroku platiť preddavky na daň z príjmov. Hlavnou podmienkou pre umožnenie neplatenia preddavku na daň z príjmov v príslušnom mesiaci (štvrtroku) je pokles tržieb najmenej o 40 % za predchádzajúci mesiac (štvrtrok) oproti tržbám toho istého mesiaca (štvrtroku) roka 2019. Neplatenie preddavkov si daňovník uplatní na základe vyhlásenia podaného správcovi dane najneskôr 15 dní pred uplynutím

lehoty splatnosti preddavku na daň z príjmov. Neplatenie preddavkov bude možné prvýkrát uplatniť na preddavky na daň z príjmov splatné v mesiaci máj 2020, t.j. daňovník najneskôr 17. 5. 2020 oznámi správcovi dane, že spĺňa podmienky na neplatenie preddavku na daň z príjmov. Preddavky na daň z príjmov, ktoré mali byť v tomto období zaplatené sa nebudú doplácať po skončení pandémie. Daňovník si daňovú povinnosť vysporiada až pri podaní daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2020.

Daňové preplatky

Daňový preplatok na dani z príjmov uplatnený v daňovom priznaní podanom počas obdobia pandémie (od 12. marca 2020 do posledného dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom vláda odvolá mimoriadnu situáciu v súvislosti s koronavírusom), sa daňovému subjektu vráti najneskôr do 40 dní od konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bolo toto daňové priznanie podané.

Daňový preplatok na dani z príjmov uplatnený v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2019, ktoré daňový subjekt podal v čase od 1. januára 2020 do začatia obdobia pandémie, t. j. do 12.3.2020, sa daňovému subjektu vráti najneskôr do 10. mája 2020.

Aby sa zabránilo špekulatívnemu správaniu daňových subjektov tým, že by si znížili už uplatnený daňový preplatok po jeho vrátení, bude im uložená pokuta vo výške 100 % zo zníženia daňového preplatku, pričom daňový subjekt je povinný vrátiť aj tento rozdiel.

Odpočet daňovej straty.

Umožňuje sa odpočítať neuplatnenú daňovú stratu k dani z príjmov vykázanú za roky 2015 až 2018 od základu dane daňovníka fyzickej alebo právnickej osoby a to v daňovom priznaní, ktorého posledný deň lehoty na podanie uplynie v období od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020. Daňovník má možnosť uplatniť si tieto daňové straty v úhrnej hodnote najviac 1 mil. eur.

Ide o opatrenie, ktoré môže daňovník využiť, t.j. nie je povinné a ak je pre daňovníka výhodnejší postup uplatňovania odpočtu daňovej straty podľa zákona o dani z príjmov môže uplatňovať odpočet štandardným postupom podľa zákona o dani z príjmov. Ak daňovník

uplatní špeciálny odpočet úhrnu daňových strát podľa Lex Korona, nemôže uplatniť postup odpočtu daňovej straty podľa zákona o dani z príjmov a naopak.

Posunutie zákonných lehôt pri dani z príjmov na podanie daňových priznaní

Odloženie daňových priznaní a platenie daní z príjmov za minulý rok sa uplatňuje do termínu, kým neskončí pandémia nového koronavírusu. Zákon umožňuje posun termínu podania daňového priznania až na koniec mesiaca nasledujúceho po skončení obdobia pandémie. V rovnakej lehote musí daňovník daň z príjmov aj zaplatiť. Zákon posúva aj ďalšie lehoty, ktoré s posúvaním daňového priznania súvisia, napríklad lehota na predkladanie vyhlásení o poukázaní podielu zaplatenej dane a podobne.

Neplatenie preddavkov na daň z motorových vozidiel

Zavádza sa možnosť neplatenia preddavkov k dani z motorových vozidiel splatných počas obdobia pandémie počnúc aprílom 2020. Daňovník, ktorý využije možnosť neplatenia preddavkov na daň počas obdobia pandémie, vyrovná daň v lehote na podanie daňového priznania (štandardne v januári 2021).

Dňa 2. apríla 2020 bol v parlamente Slovenskej republiky schválený zákon č. 67/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19. Tento zákon obsahuje aj časti, ktoré sú venované aj daniam, mzdám, vedeniu účtovníctva ako aj k úprave mnohých procesných inštitútov pri správe daní.

Zároveň boli dňa 22. apríla 2020 a 13. mája 2020 schválené novely zákona č. 67/2020 Z.z. týkajúce sa daní (zákon č. 96/2020 Z.z. a 120/2020 Z.z.). Dňa 30. apríla 2020 schválila vláda SR nariadenie vlády č. 104/2020 Z.z. o rozsahu a osobitných podmienkach uplatňovania opatrení v oblasti dane z príjmov v súvislosti s pandemiou.

Zmeny podľa zákona č. 67/2020 a jednotlivých noviel sme rozdelili podľa predmetov zdanenia.

Daň z príjmov

Úroku z omeškania pre neplatenie preddavkov na daň (ak tržby neklesli o 40%) je možné pokúsiť sa vyhnúť podaním žiadosti o určenie platenia preddavkov inak

Obdobie pandémie sa považuje za ukončené 30. septembra 2020, čo znamená, že daňovníci nemusia tieto preddavky doplatiť a preddavky sa vysporiadajú pri podaní daňového priznania za rok 2020; Preplatky na dani z príjmov pri podaní daňového priznania počas obdobia pandémie budú vyplácané do 40 dní od konca kalendárneho mesiaca, v ktorom daňový subjekt podal daňové priznanie k dani z príjmov.

Na základe novely zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, ktorá nadobudne účinnosť od 1.1.2021, došlo v súvislosti s pandemiou koronavírusu k úprave a doplneniu príjmov oslobodených od dane, a to už za zdaňovacie obdobie roku 2020. V zmysle § 9 ods. 2 písm. d) sú od dane oslobodené plnenia poskytované v rámci aktívnej politiky trhu práce, okrem platieb prijatých v súvislosti s výkonom činností, z ktorých plynú príjmy podľa § 6, ak nejde o plnenia poskytované v rámci aktívnej politiky trhu prác. To znamená, že oslobodené budú aj také plnenia, ktoré sú poskytované v rámci aktívnej politiky trhu práce a zároveň predstavujú príjmy podľa § 6 zákona o dani z príjmov

V zmysle § 9 ods. 2 písm. j) Zákona o dani z príjmov sú od dane oslobodené aj plnenia poskytnuté Ministerstvom kultúry SR podľa § 2 ods. 1 písm. e) zákona č. 299/2020 Z.z.

Vyššie uvedené platí aj pre právnické osoby už za zdaňovacie obdobie roka 2020. V zmysle § 13 ods. 2 písm. k) budú od dane oslobodené aj plnenia poskytované v rámci aktívnej politiky práce.

V súvislosti s oslobodením plnení poskytovaných v rámci aktívnej politiky práce netreba zabudnúť na skutočnosť, že náklady, ku ktorým sa viaže príspevok (dotácia), nie sú daňovým výdavkom v takom rozsahu, v akom bola na tieto náklady poskytnutá dotácia;

Za plnenia poskytované v rámci aktívnej politiky trhu práce možno považovať projekty na podporu udržania pracovných miest, či podporu udržania zamestnancov v zamestnaní v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej situácie, núdzového alebo výnimočného stavu a odstránením ich následkov, ktoré schvaľuje Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR a realizuje ich Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny alebo úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Výdavky súvisiace s oslobodenými plneniami v rámci aktívnej

politiky trhu práce nie sú daňovými výdavkami. V súvislosti s oslobodením uvedených príjmov je potrebné z daňových výdavkov vylúčiť výdavky vynaložené na príjmy nezahŕňané do základu dane;

V roku 2020 boli tieto plnenia poskytované v rámci národného projektu Prvá pomoc a Prvá pomoc PLUS. V roku 2021 tento projekt pokračuje projektom Prvá pomoc PLUS PLUS.

V súvislosti s vyššie uvedeným bolo vydané Usmernenie č. 22/DzPaU/2021/MU k zisťovaniu základu dane alebo daňovej straty v súvislosti s prijatými plneniami podľa § 54 ods. 1 písm. e) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 2 ods. 1 písm. e) zákona č. 299/2020 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry SR u daňovníka, ktorý je fyzickou osobou a pri zisťovaní základu dane alebo daňovej straty vychádza z § 17 ods. 1 písm. a) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov

Predmetom tohto usmernenia je postup pri zisťovaní základu dane alebo daňovej straty len vo vzťahu k tým opatreniam podľa § 54 ods. 1 písm. e) zákona o službách zamestnanosti, pri ktorých mohla byť oprávneným žiadateľom fyzická osoba. Jedná sa o nasledovné opatrenia:

a) Opatrenie č. 1 – Príspevok na náhradu mzdy zamestnanca pre zamestnávateľov (okrem subjektov verejnej správy), ktorí v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu museli svoje prevádzky zatvoriť alebo obmedziť svoju činnosť na základe rozhodnutia Úradu verejného zdravotníctva SR. Za oprávnený výdavok sa napr. v oprávnenom období od 01.10.2020 do 31.12.2020 považuje príspevok na úhradu časti mzdových nákladov zamestnanca za čas, kedy mal zamestnanec prekážku na strane zamestnávateľa, vo výške 80 % jeho celkovej ceny práce, najviac vo výške 1 100,00 €.

b) Opatrenie č. 2 – Príspevok na podporu samostatne zárobkovo činných osôb na udržanie prevádzkovania ich činnosti, ktoré v čase vyhlásenia a trvania mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu na základe rozhodnutia Úradu verejného zdravotníctva SR uzatvorili alebo zakázali prevádzky, alebo ktorým poklesli tržby. Oprávnený žiadateľ si vyberá zo štyroch možností spôsobu výpočtu poklesu tržieb, pričom výber spôsobu výpočtu poklesu tržieb je možné v rámci jednotlivých mesiacov meniť. Oprávneným žiadateľom je výlučne fyzická osoba po splnení ustanovených podmienok.

c) Opatrenie č. 3 – Príspevok na úhradu oprávnených výdavkov pre zamestnávateľov (okrem subjektov verejnej správy), ktorí v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu udržia pracovné miesta aj v prípade prerušenia alebo obmedzenia svojej prevádzkovej činnosti alebo poklesu tržieb.

d) Opatrenie č. 4 - Cieľom je podpora vybraných skupín samostatne zárobkovo činných osôb, ktoré v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu nemajú žiaden iný príjem.

Pri zisťovaní základu dane alebo daňovej straty za zdaňovacie obdobie kalendárny rok 2020 alebo za iné zdaňovacie obdobie, za ktoré sa daňové priznanie k dani z príjmov právnickej osoby podáva po 31.12.2020 vyplýva, že od dane z príjmov právnickej osoby nie sú oslobodené napr. príjmy (výnosy):

- o z dotácie na úhradu nájomného podľa § 13c zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva SR alebo z iných dotácií poskytovaných podľa zákona č. 71/2013 Z. z. (napr. z dotácie na nákup batériových a plug-in hybridných elektrických vozidiel),
- o z príspevku na podporu cestovného ruchu v súvislosti so zmiernením negatívnych následkov pandémie, ktorá vznikla z dôvodu ochorenia COVID-19 podľa § 27a ods. 1 písm. d) zákona č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu v znení neskorších predpisov,
- o z plnení podľa zákona o službách zamestnanosti okrem plnení podľa § 54 ods. 1 písm. e) zákona o službách zamestnanosti,
- o z dotácií podľa zákona č. 299/2020 Z. z. okrem dotácie podľa § 2 ods. 1 písm. e) zákona č. 299/2020 Z. z.,
- o z dotácií poskytovaných Pôdohospodárskou platobnou agentúrou podľa zákona č. 280/2017 Z. z. o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka a o zmene zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, atď.

Pri zisťovaní základu dane alebo daňovej straty v súvislosti s prijatými dotáciami, či inými plneniami vyplácanými z prostriedkov štátneho rozpočtu, resp. z iných verejných zdrojov (ďalej len „dotácia“), sa uplatňuje princíp zachovania neutrálneho vplyvu na základ

dane, teda ak je napríklad výnos z dotácie oslobodený od dane, potom k nemu časovo a vecne prislúchajúce náklady taktiež nie sú daňovým výdavkom;

V prípade výdavkov súvisiacich s testovaním zamestnancov na COVID-19 platí, že daňovým výdavkom sú výdavky na testovanie na Covid-19 vrátane výdavkov, ktoré súvisia so zabezpečením testovania vynaložené:

- a) Zamestnávateľom na testovanie zamestnancov, vrátane testovania blízkej osoby, ktorá so zamestnancom žije v spoločnej domácnosti;
- b) Daňovníkom s príjmami z podnikania alebo inej samostatne zárobkovej činnosti na testovanie tohto daňovníka a taktiež testovania blízkej osoby, ktorá s daňovníkom žije v spoločnej domácnosti;
- c) Daňovníkom na fyzické osoby, ktoré pre daňovníka vykonávajú činnosť v mieste jeho podnikania.

Výdavky na nákup dezinfekcie, jednorazových rukavíc, rúšok a pod. používaných zamestnancami na pracovisku alebo v priestoroch zamestnávateľa sú daňovým výdavkom;

Upravujú sa podmienky uplatnenia daňového bonusu na dieťa, pri ktorom platí splnenie podmienok dosiahnutia zdaniteľných príjmov aspoň vo výške 6- násobku minimálnej mzdy. Za zdaniteľné príjmy však možno považovať aj:

- a) Plnenie poskytnuté v rámci aktívnej politiky trhu práce,
- b) platbu dotácií,
- c) prijaté nemocenské z dôvodu, že bol daňovník uznaný za dočasne práceneschopného z dôvodu nariadenia karanténneho opatrenia alebo izolácie podľa osobitného predpisu,
- d) prijaté ošetrovné.

Pri posudzovaní podmienok na uplatnenie daňového bonusu sa vyššie uvedené vzťahuje aj na príjmy z podnikania alebo inej samostatne zárobkovej činnosti, ak boli tieto príjmy preukázateľne prijaté a zaúčtované v účtovníctve daňovníka, zaevidované v daňovej evidencii, alebo zaevidované v evidencii daňovníka od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020;

Pre daňovníkov, ktorí poberajú príjmy zo závislej činnosti sa vyššie uvedené príjmy vzťahujú na príjem preukázateľne prijatý za zdaňovacie obdobie 2020 plynúci najdlhšie do 31. januára 2021.

Vyššie uvedené príjmy môže pri splnení podmienok na poberanie daňového bonusu uplatniť len ten daňovník, ktorý na účely uplatnenia daňového bonusu nespĺňa podmienku dosiahnutia zdaniteľných príjmov aspoň vo výške 6-násobku minimálnej mzdy z vykonávanej činnosti, z ktorej dosahuje príjmy;

Zamestnanec, ktorý na účely uplatnenia daňového bonusu nespĺňa podmienku dosiahnutia zdaniteľných príjmov aspoň vo výške 6-násobku minimálnej mzdy z príjmov zo závislej činnosti a v súvislosti s týmito príjmami dosahoval aj vyššie uvedené príjmy, je povinný v lehote do 15. februára 2021 oznámiť zamestnávateľovi výšku prijatých príjmov pre účely ich započítania na uplatnenie daňového bonusu v členení podľa vyššie uvedených príjmov, pričom zamestnávateľ na ne prihliadne pri vykonávaní ročného zúčtovania a výpočte dane z príjmov, ak zamestnanec o vykonanie ročného zúčtovania požiada.

Daň z pridanej hodnoty

Ohľadom platenia DPH je možné zväziť podanie žiadosti o odklad platenia dane alebo platenie dane v splátkach (uplatní sa 3% úrok p.a.) alebo požiadať o odpustenie zmeškanej lehoty podľa daňového poriadku;

Za dobu povoleného odkladu dane alebo platenia dane v splátkach zaplatí daňovník úrok zo sumy odkladu dane alebo zo sumy povolenej splátky;

Pri výpočte tohto úroku sa použije trojnásobok základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platnej v deň, ktorá nasleduje po dni splatnosti dane;

Ak trojnásobok základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky nedosiahne 3%, potom sa pri výpočte úroku namiesto trojnásobku základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky použije sadzba 3%;

Úrok sa počíta za každý deň povoleného odkladu platenia dane alebo povoleného platenia dane v splátkach.

Oslobodzuje sa dovoz vybraného tovaru od dovozného cla a od dane z pridanej hodnoty.

Do 30. júna 2021 sa bude uplatňovať nulová sadzba dane z pridanej hodnoty na filtračné tvárové polmasky kategórie FFP 2 a FFP 3, ktoré slúžia na ochranu dýchacích orgánov pred látkami a zmesami, ktoré sú nebezpečné pre zdravie.

Dodanie tovaru s uplatnenou nulovou sadzbou dane z pridanej hodnoty sa bude v daňovom priznaní vykazovať v riadku 13 – dodanie tovaru a služby a nadobudnutie tovaru s oslobodením od dane. V kontrolnom výkaze sa takého dodanie vykazovať nebude.

Nulová sadzba dane sa uplatňuje aj v prípade dovozu, nadobudnutia a dodania filtračných tvárových polmasiek kategórie FFP2 a filtračných tvárových polmasiek kategórie FFP3, u ktorých nebol ukončený proces zhody v zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov a na ktoré bolo podľa § 22 tohto zákona Úradom pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR vydané rozhodnutie o uvedení na trh bez posudzovania zhody.

Miestne dane

Vláda 10. februára 2021 vydala nariadenie, vďaka ktorému dochádza k upusteniu od uloženia pokuty za nepodanie priznania k miestnym daniam a čiastkového priznania k miestnym daniam, v prípade, ak daňový subjekt podá priznanie najneskôr do 15. marca 2021.

Toto nariadenie sa týka daňového priznania k dani z nehnuteľností, k dani za psa, k dani za predajné automaty a k dani za nevýherné hracie automaty.

Spotrebné dane

V prípade, že daňovník predáva, ponúka na predaj alebo skladuje spotrebiteľské balenie cigariet označené kontrolnou známkou, na ktorej je uvedený znak, ktorým je veľké písmeno „G“, a z dôvodu negatívnych dôsledkov pandémie takéto spotrebiteľské balenie nepredá do 31. marca 2021, možno takéto spotrebiteľské balenie predávať, ponúkať na predaj alebo skladovať do vypredania zásob.

Správa daní

Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky určuje podmienky, na základe ktorých môže správca dane povoliť odklad platenia dane alebo platenie dane v splátkach.

Odklad platenia dane alebo platenie dane v splátkach možno povoliť, ak je splnená aspoň jedna z týchto podmienok:

1. zaplatením dane by bola ohrozená výživa daňového subjektu alebo osôb na jeho výživu odkázaných;
2. u daňového subjektu došlo k poklesu príjmov, a preto nie je možné očakávať zaplatenie dane v lehote splatnosti a to hlavne v dôsledku mimoriadnej situácie, ktorou je napríklad obdobie pandémie alebo živelná pohroma;
3. zaplatenie dane by zvýšilo platobnú neschopnosť daňového subjektu pri výraznom obmedzení, alebo prerušení vykonávania podnikateľskej činnosti na základe prijatých rozhodnutí vlády SR;
4. iné preukázateľné dôvody vážneho charakteru, pre ktoré nie je možné daň zaplatiť.

Predpokladom pre rozhodnutie o povolení odkladu či platenia daní v splátkach je podanie žiadosti s potrebnými náležitosťami a zaplatenie správneho poplatku;

Správca dane môže odklad platenia dane alebo zaplatenie dane v splátkach podmieniť zabezpečením dlžnej sumy, a to vzhľadom na výšku dane, ktorej odklad platenia alebo platenie v splátkach žiada daňový subjekt, plnenie nepenažných povinností daňového subjektu a jeho platobnú disciplínu, ak je to vzhľadom na jeho majetkové pomery možné;

Za dobu povoleného odkladu dane alebo platenia dane v splátkach zaplatí daňovník úrok zo sumy odkladu dane alebo zo sumy povolenej splátky;

Pri výpočte tohto úroku sa použije trojnásobok základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platnej v deň, ktorá nasleduje po dni splatnosti dane;

Ak trojnásobok základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky nedosiahne 3%, potom sa pri výpočte úroku namiesto trojnásobku základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky použije sadzba 3%;

Úrok sa počíta za každý deň povoleného odkladu platenia dane alebo povoleného platenia dane v splátkach vrátane dňa zaplatenia odloženej sumy dane alebo dňa zaplatenia

poslednej splátky za predpokladu, že daňový subjekt dodržal všetky splátky. Úrok sa nevyrubí, ak nepresiahne 5 EUR.

Dňom 01. októbra 2020 sa opäť obnovili všetky daňové konania, ktoré boli v období pandémie prerušené. Počnúc 01. októbrom 2020 sa pokračuje v prerušených daňových kontrolách, s výnimkou tých, ktoré boli prerušené z iných dôvodov ako z dôvodu pandémie. Počnúc 01. októbrom 2020 sa pokračuje aj v prerušených odvolacích konaniach a daňových exekučných konaniach.

Od vyrubenia úroku z omeškania za porušenie povinnosti zaplatiť alebo odvieť v ustanovenej lehote alebo v ustanovenej výške daň alebo rozdiel dane, preddavok na daň, splátku dane alebo vybraný preddavok na daň, ktoré sa stali splatnými v období od 12. marca 2020 do 31. decembra 2020, sa upustí, ak daňový subjekt túto povinnosť splní najneskôr do 30. júna 2021 alebo ak mu je do tohto dátumu povolený odklad platenia dane alebo platenie dane v splátkach; to sa nevzťahuje na miestne dane a miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Od uloženia pokuty za porušenie povinnosti podať daňové priznanie, prehľad o zrazených a odvedených preddavkoch na daň z príjmov zo závislej činnosti alebo hlásenie o vyúčtovaní dane a o úhrne príjmov zo závislej činnosti v ustanovenej lehote, ktorej posledný deň uplynul v období od 12. marca 2020 do 31. decembra 2020, sa upustí, ak daňový subjekt túto povinnosť splní najneskôr do 30. júna 2021; to sa nevzťahuje na miestne dane a miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Od uloženia pokuty za uvedenie daňového preplatku na dani z príjmov v daňovom priznaní k dani z príjmov podanom od 1. januára 2020 do 30. septembra 2020, ktorý je vyšší ako daňový preplatok, ktorý mal daňový subjekt v tomto daňovom priznaní uviesť, ak daňovému subjektu bol uplatnený daňový preplatok vrátený, sa upustí, ak daňový subjekt vráti rozdiel, o ktorý bol uplatnený daňový preplatok znížený.

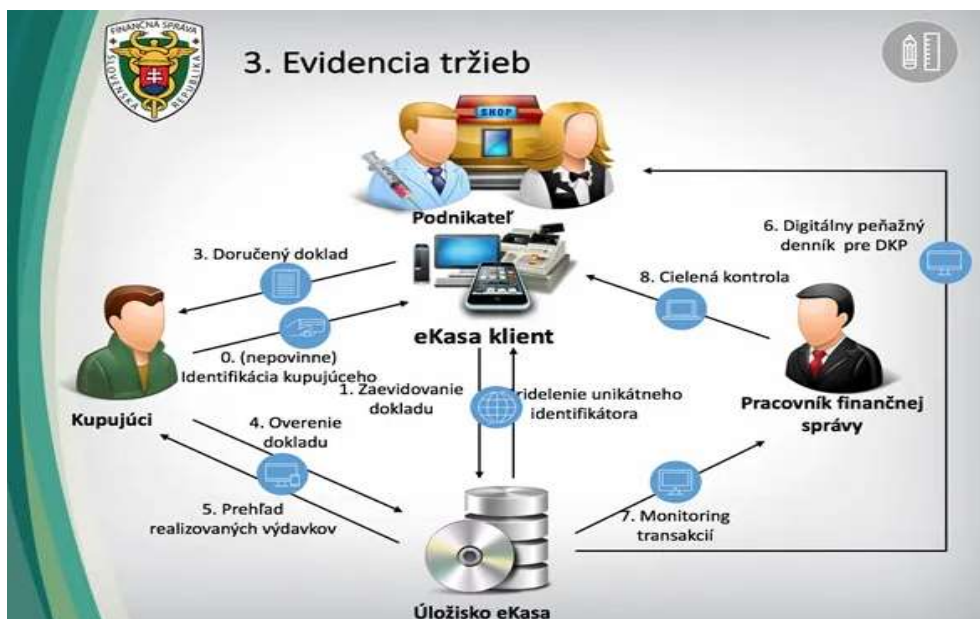
3.3 Systém e-faktúra – plánované opatrenie

V našej práci sa snažíme poukázať ako jednotlivé daňové nástroje majú vplyv na podnikateľské prostredie, ktoré nástroje zlepšujú a ktoré zhoršujú podnikateľské prostredie na Slovensku.

V tejto časti Vám priblížime systém e-faktúra, ktorý vyšiel z rezortu ministerstva financií a má sľúbiť menej daňových podvodov a zníženie byrokracie, tak povediac zlepšenie podnikateľského prostredia pre spoločnosti a živnostníkov a zároveň zefektívnenie systému výberu daní. Nový systém sa týka najmä tých, ktorí nepoužívajú už zavedený systém e-Kasa.

Začiatkom roku 2021 Ministerstvo financií SR zapája podnikateľov, aby pripomienkovali systém e-faktúra. Predmetom konzultácií budú pripomienky verejných subjektov. Cieľom návrhu je účinne bojovať proti daňovým podvodom, ktoré poškodzujú občanov i podnikateľské prostredie, a zároveň znížiť administratívnu záťaž podnikateľov, využijúc moderné informačné technológie. Byrokraciu z väčšej časti prevezme finančná správa. Zruší sa výkaz k DPH a časom bude zjednodušené i vyplňanie daňových priznaní.

E-faktúry budú vystavovať podnikatelia pri transakciách, pri ktorých neplatí povinnosť evidovať tržbu pokladnicou e-kasa klient. Súčasne sa predpokladá zavedenie zaslať pred vyhotovením konečnej verzie faktúry vybrané fakturačné údaje finančnej správe. Bude to možné dvomi spôsobmi: prostredníctvom účtovného softvéru podnikateľa alebo bezplatnej štátnej online aplikácie. To isté platí aj pre podnikateľa v pozícii odberateľa. V konečnom dôsledku pôjde o veľmi podobný proces ako pri e -kase, kde taktiež sa komunikuje s finančnou správou v online priestore a v reálnom čase.

Obrázok 1 Proces fungovania e-kasy

Proces zavedenia systému e-faktúry je zatiaľ len v štádiu prípravy. Rezort financií predložil zatiaľ len predbežnú informáciu o zavedení e-faktúry. V súčasnosti tak neexistuje vypracované legislatívne znenie. Predbežný plán, ako by sa mala e-faktúra zavádzať do praxe.

Technické riešenia zatiaľ nie sú známe. Zákon má byť nastavený tak, aby sa zásadným spôsobom nezvyšovala administratívna záťaž. Predpokladá sa, že veľké a stredné firmy majú vlastné softvérové riešenie, ktoré budú on-line napojené na Finančnú správu. Nie všetky povinné náležitosti faktúry budú zasielané do systému Finančnej správy. Rozsah zasielaných údajov zdefinuje zákon. Ministerstvo financií v predbežnej informácii o návrhu zákona uvažuje aj nad zavedením potrebnej certifikácie komunikačného komponentu. Tento návrh sa však zrejme do zákona nakoniec nedostane.

Povinnosť zasielania údajov bude nastavená na etapy:

Predbežne sa navrhuje platnosť zákona začiatkom roka 2022. Následne bude priestor na testovanie technických riešení. Najneskorší termín spustenia ostrej prevádzky by mal byť január 2023.

V 1. etape pôjde o B2G (Business-to-government) – ide o obchody medzi podnikateľmi a štátnym sektorom v postavení zákazníka. Plán nábehu má byť koncom roka 2021.

V ďalšej etape sa zavedie povinnosť zasielania údajov naraz pre B2B (Business-to-business) – ide o obchody medzi viacerými podnikateľmi. Testovacia prevádzka by mala trvať šesť mesiacov.

V rovnakej etape bude zahrnuté aj B2C (Business-to-consumer) – čiže obchody medzi podnikateľmi a ich zákazníkmi.

Možné výnimky:

Rezort financií uvažuje aj nad oslobodením vybraných skupín od povinnosti zasielať údaje z faktúr. Od daňovníkov, ktorí uplatňujú paušálne výdavky a nemajú povinnosť viesť evidenciu faktúr, sa na vstupe zrejme nebudú vyžadovať údaje z faktúr.

Neuvažuje sa však o vyňatí z tejto povinnosti Mikro-daňovníkov. Úniky nie sú len na DPH, ale aj na dani z príjmov. Výnimky v zasielané faktúr by sa mali týkať aj tých, ktorí budú mať problémy s pripojením.

Zákonom sa má zaviesť povinnosť všetkým podnikateľom oznamovať plnenia na vstupe:

V prípade veľkých podnikateľov by malo ísť o napojenie ich účtovných softvérov na prostredie Finančnej správy. Malé prevádzky budú mať k dispozícii on-line aplikáciu zadarmo. Štátna aplikácia bude dostupná pre každého. V rámci nej bude môcť vyhotovovať faktúry aj malý živnostník. Bude si tak môcť plniť povinnosť zasielania údajov z faktúr kedykoľvek.

Časový posun v zasielaní sa v prípade štandardných plnení nepredpokladá. Faktúry sa tak budú musieť v bežnej prevádzke bez výnimiek posielat' v reálnom čase. V prípade výpadku internetu bude zabezpečená záložná alternatíva, tak ako je to dnes pri e-Kase.

Faktúry budú musieť odosielať aj odberatelia:

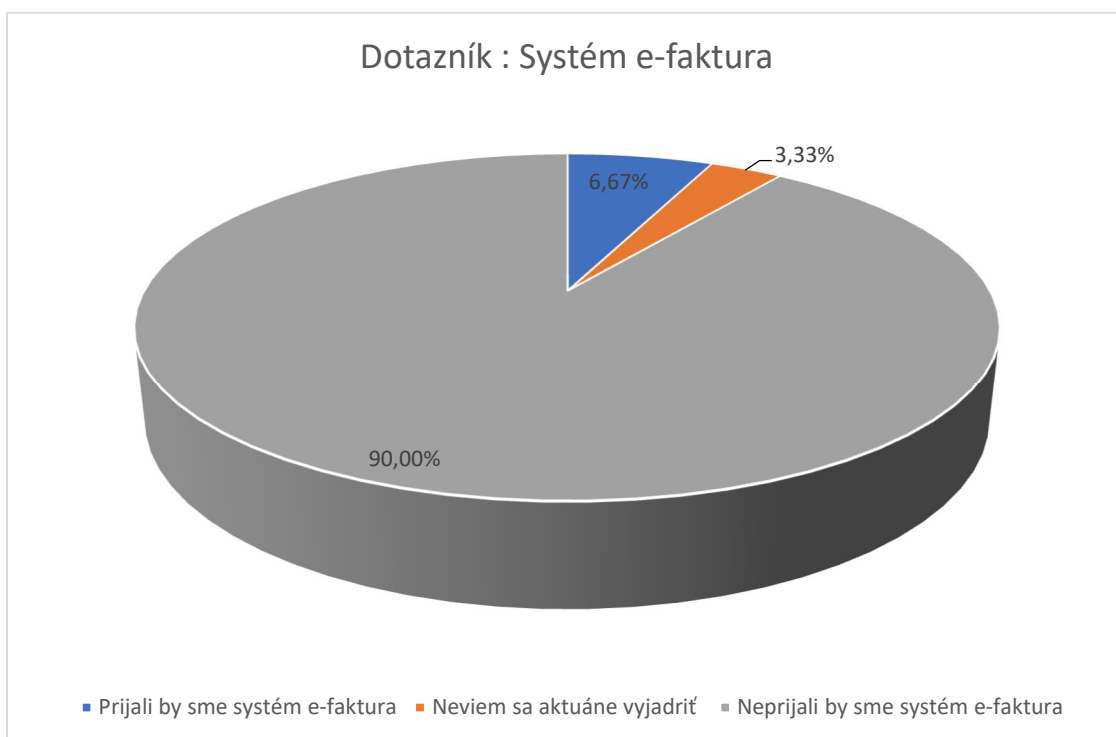
Podľa návrhu tak budú musieť urobiť v momente, keď si z nich daňové subjekty uplatnia práva. V prípade platiteľov DPH ide o nárok na odpočítanie dane alebo daňové výdavky.

V prípade zachovania kontrolného výkazu by Finančná správa mala duplicitné údaje, preto sa počíta s jeho úplným zrušením. Kontrolné výkazy by mali zaniknúť vtedy, keď sa zavedie povinnosť zasielať údaje z faktúr aj pre B2B. Aby si subjekt mohol z faktúry uplatniť nárok na odpočet DPH, bude ju musieť mať fyzicky doručenú.

Zhodnotenie:

Na záver tejto časti našej práce sme si dovolili urobiť krátky dotazník k systému e-faktúra, kde sme podľa doteraz získaných informácií našim respondentom priblížili systém e-faktúra, základné princípy systému a sním spojené povinnosti.

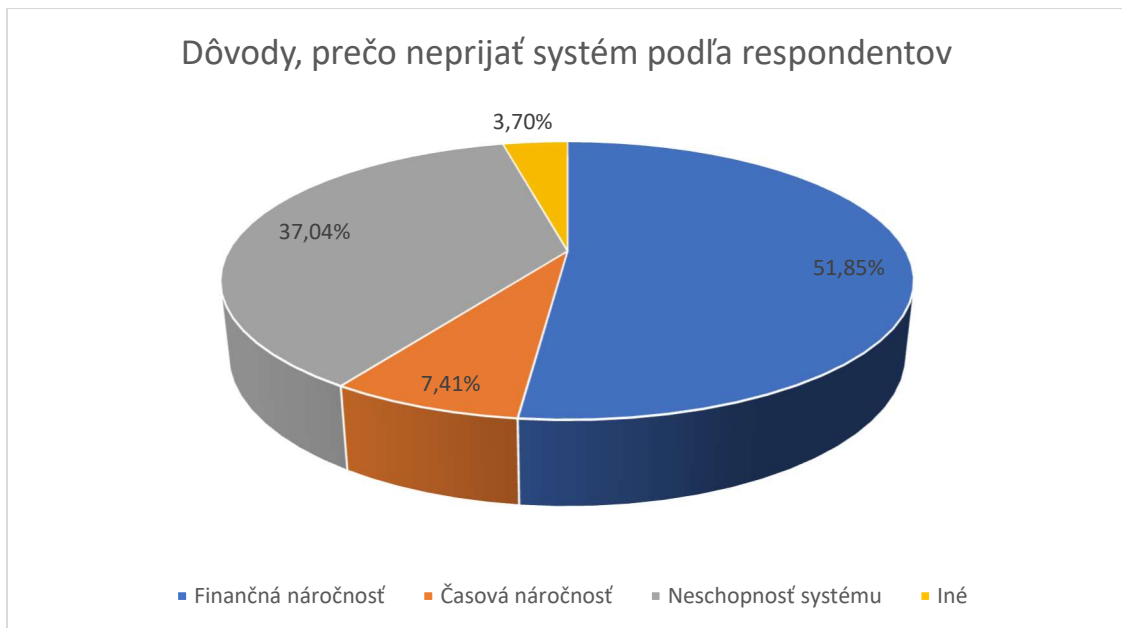
V rámci okolitých obcí sme oslovili 30 respondentov (prevažne živnostníci – neplatca DPH, nevyužívajúci systém e-kasu; spoločnosti s.r.o. – neplatca DPH, nevyužívajúci systém e-kasu), kde sme sa najskôr respondentov pýtali, či by uvedený systém prijali resp. neprijali a dôvody, prečo by sa tak rozhodli.

Obrázok 2: Dotazník - systém e-faktúra

Výsledkom dotazníka nie sme prekvapení. Až 90 % respondentov by systém neprijali, dôvody prečo by systém e-faktúra neprijali budú riešené v nasledujúcom grafe.

Systém môže pomôcť identifikovať podvodov, takto sa zamyslelo 7% respondentov, ktorí by systém prijali, hlavne z dôvodu, aby systém pomohol identifikovať podvodníkov a tým aj zabránil možným budúcim podvodníkom zneužívať daňový systém na vykonávanie podvodov.

Obrázok 3 Dôvody, prečo neprijat' systém podľa respondentov

Od respondentov, ktorí by systém neprijali, sme sa pokúsili zistiť hlavný dôvod prečo sa tak rozhodli. Až 52 % respondentov vidí v novom systéme nárast nákladov pre spoločnosť, pričom nevidí žiadnu pridanú hodnotu systému, v čom by im pomohol zjednodušiť podnikanie.

Druhou najčastejšou odpoveďou – až 37 % respondentov si myslí, že systém bude vykazovať technické nedostatky a bude nestabilný.

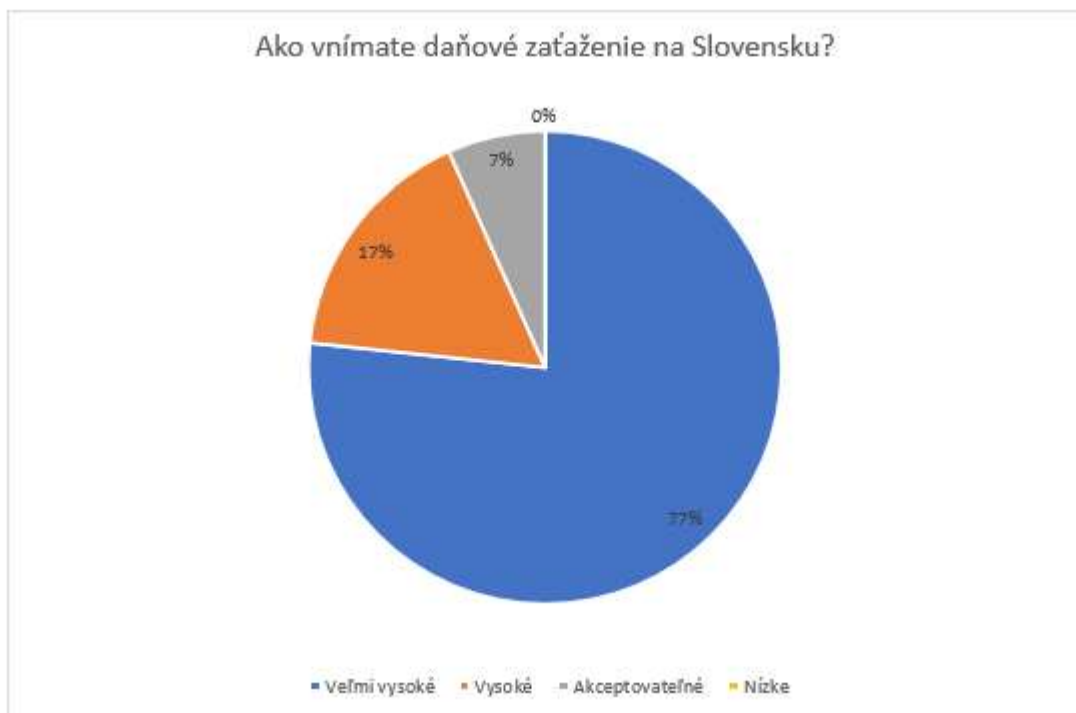
Na základe uvedených informácií o systéme vnímame toto opatrenie skôr skepticky, keďže pôjde skôr o opatrenie kde cieľom je postihnúť podvodníkov ale náklady budú znášať všetky spoločnosti. Podľa nášho názoru uvedený nástroj daňovej politiky nie je orientovaný na podporu podnikateľského prostredia, skôr znevýhodňuje, tým že pribudne ďalšia administratívna záťaž.

4 Záver a diskusia

Na záver práce sme si pripravili dotazník pre našich respondentov (30 respondentov - SZČO, malé a stredné s.r.o.), kde sme sa snažili zistiť ich pohľad na nástroje daňovej politiky, ktoré majú slúžiť na podporu podnikateľského prostredia a taktiež aj prijaté opatrenia v súvislosti s pandemiou COVID 19, ktoré mali pomôcť zmierniť následky a pomôcť podnikateľom sa preniesť cez túto pandémiu bez toho aby museli ukončiť svoju podnikateľskú činnosť na Slovensku.

Prvou otázkou sme sa snažili zistiť u respondentov, ako vnímajú daňové zaťaženie na Slovensku. Na grafe č.3 môžete vidieť, že väčšina respondentov vníma daňové zaťaženie ako vysoké, dokonca ako veľmi vysoké a tým pádom vnímajú podnikateľské prostredie na Slovensku ako menej konkurencie schopné v porovnaní s okolitými štátmi.

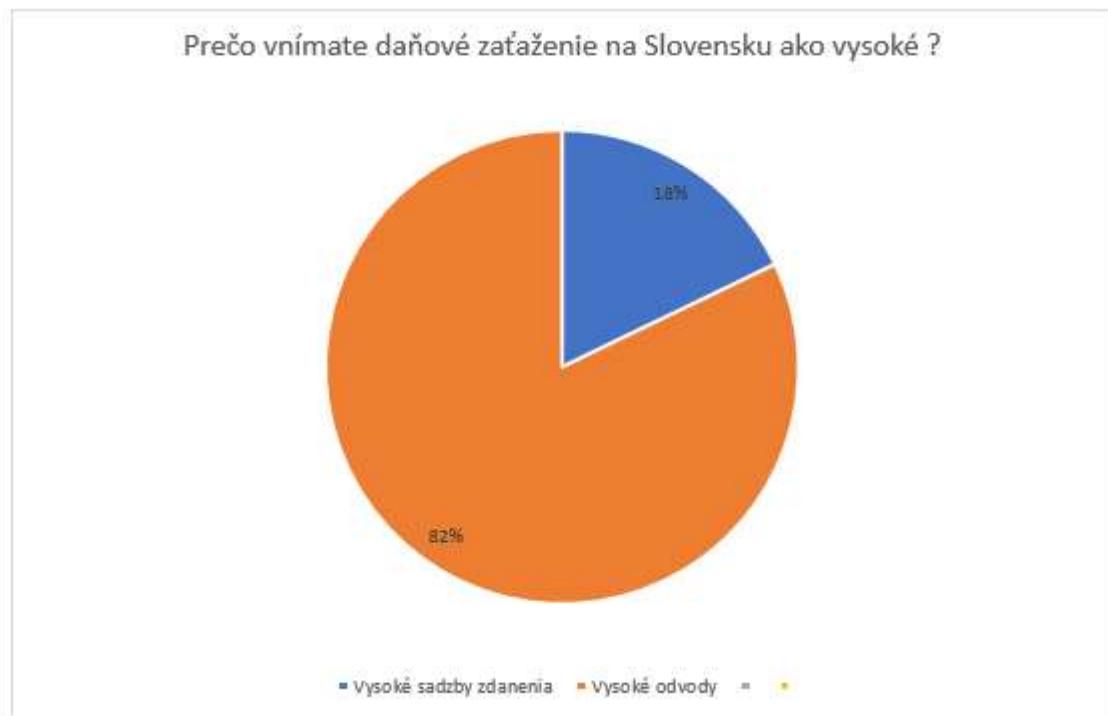
Graf 3 - Ako vnímate daňové zaťaženie na Slovensku ?

Zdroj: Vlastné spracovanie

Taktiež sme sa pokúsili zistiť, prečo vnímajú daňové zaťaženie ako vysoké. Odpoveď na našu otázku môžete vidieť na grafe č.4.

Graf 4 - Prečo vnímate daňové zaťaženie na Slovensku ako vysoké ?

Zdroj: Vlastné spracovanie

Respondenti vnímajú daňové zaťaženie ako vysoké, hlavne z dôvodu vysokých sadziieb na platenie poisťného (odvodov). Pri komunikácii s respondentmi, viaceri narážali na minimálne odvody živnostníkov, ktoré sú rovnaké – či zarobí živnostník 8 000 Eur alebo 15 000 Eur. Ide podľa nich o vysokú nákladovú položku pre menších živnostníkov.

Tabuľka 6 - Prehľad minimálnych odvodov za roky 2020 a 2021

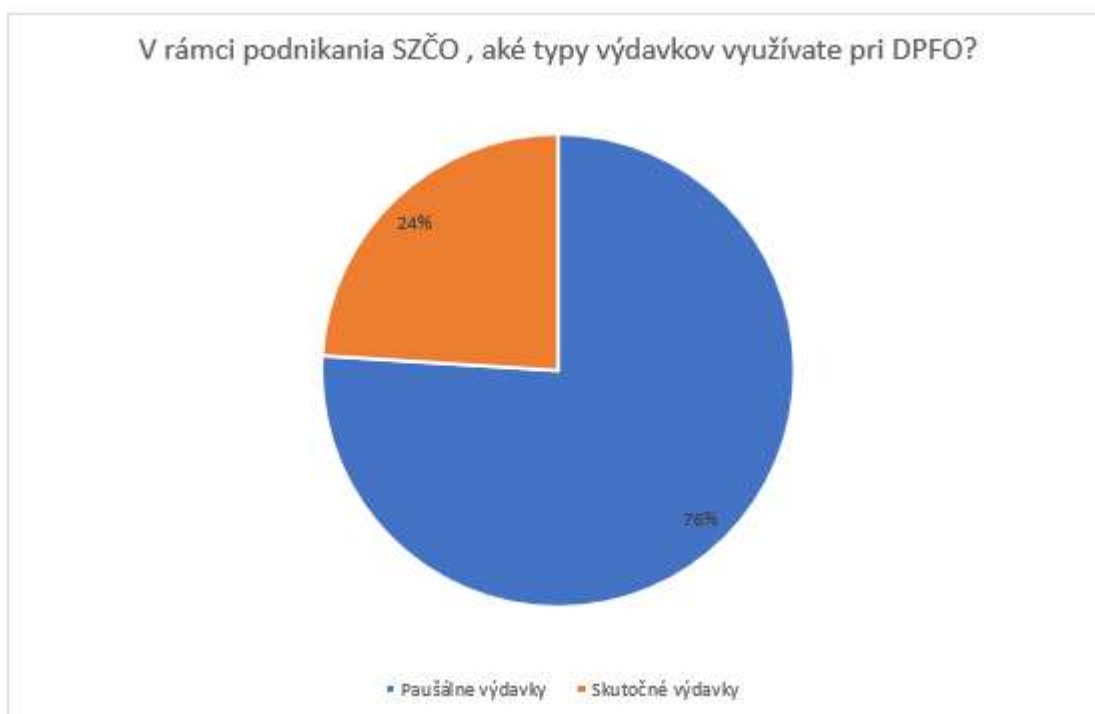
	Minimálne odvody do Sociálnej poisťovne v €	Minimálne odvody do zdravotnej poisťovne v €	Maximálne odvody do Sociálnej poisťovne v €
2020	167,89 €	70,91 €	2 350,66 €
2021	180,99 €	76,44 €	2 533,98 €
Zvýšenie o	13,10 €	5,53 €	183,32 €

Zdroj: podnikajte.sk

Jednou z ďalších otázok na respondentov bola otázka ohľadne paušálnych výdavkov. Tieto otázky sme smerovali len na podnikateľov SZČO – neplatca DPH, ktorí majú zákonnú možnosť si uplatniť paušálne výdavky v daňovom priznaní.

V rámci našich 30 respondentov bola väčšina SZČO. Položili sme im otázku ohľadne využívania výdavkom pri daňovom priznaní. Až 76 % respondentov využíva paušálne výdavky v daňovom priznaní a približne 24 % respondentov využíva skutočné výdavky pri zostavovaní daňového priznania.

Graf 5 - V rámci podnikania SZČO , aké typy výdavkov využívate pri DPFO?

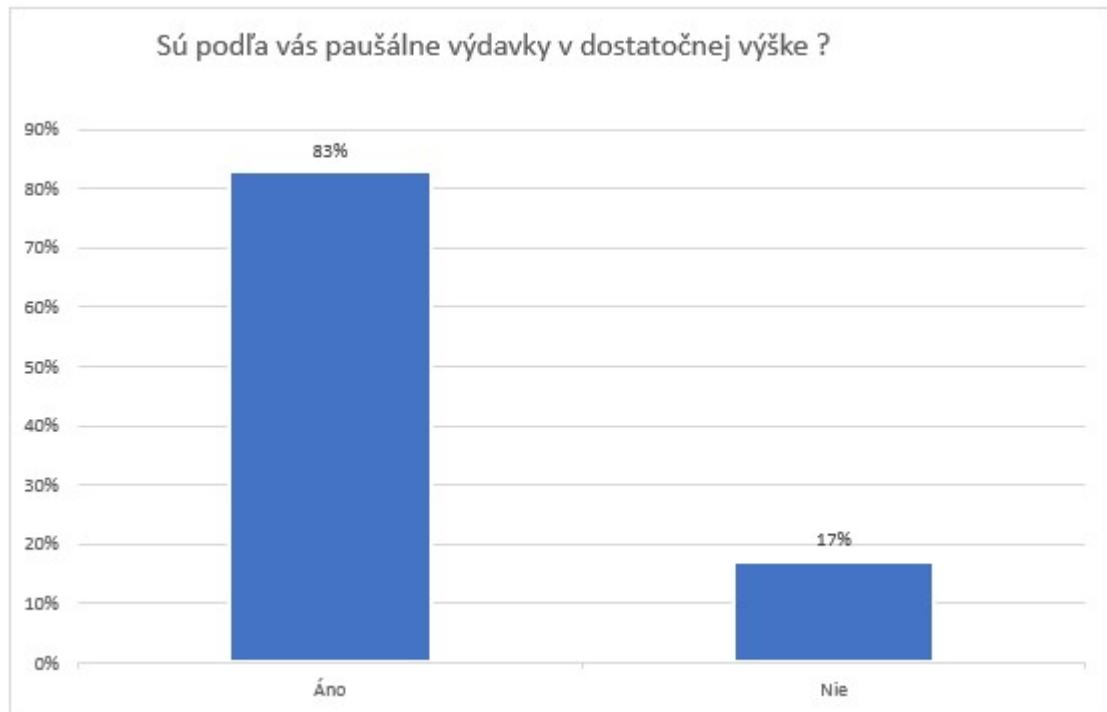

Zdroj: Vlastné spracovanie

Ďalšou otázkou sme chceli zistiť, či respondenti považujú aktuálnu sadzbu paušálnych výdavkov za dostatočnú alebo nie. Vzhľadom na vysoké percento respondentov, ktorí využívajú paušálne výdavky pri zostavovaní daňového priznania sme očakávali, že väčšina respondentov bude považovať aktuálnu sadzbu za dostačujúcu, keďže ju aj využívajú. S našou domnienkou sme sa nemýlili, až 83 % respondentov považuje aktuálnu sadzbu paušálnych výdavkov za dostačujúcu. Keď sme porovnali paušálnu sadzbu

s ostatnými krajinami, nezistili sme, že by sme týmto opatrením zaostávali za ostatnými krajinami.

Graf 6 - Sú podľa vás paušálne výdavky v dostatočnej výške ?

Zdroj: Vlastné spracovanie

V tabuľke nižšie môžeme vidieť prehľad paušálnych výdavkov v okolitých štátoch, pri Poľsku si fyzická osoba-podnikateľ si môže vybrať pre seba najvýhodnejšiu formu zdaňovania – paušálnu daň z evidovaných príjmov, daňovú kartu alebo rovnú daň.

Tabuľka 7 - Prehľad sadzby paušálnych výdavkov v okolitých štátoch

Štát	Rok 2021
Maďarsko	40 až 93 %
Česká republika	40 až 80 %
Rakúsko	12 % + niektoré skutočné výdavky

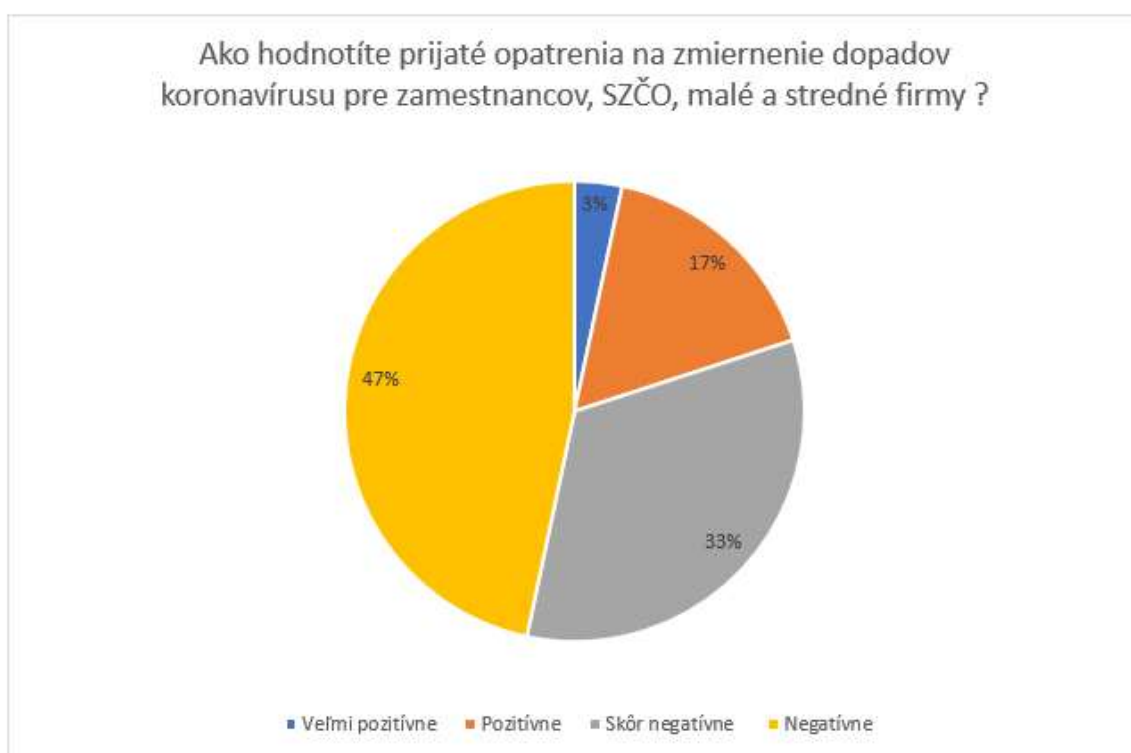
Zdroj: Vlastné spracovanie

Tak ako sme sa v našej práci venovali aj opatreniam, ktoré boli zavedené počas pandémie spôsobenej ochorením COVID-19, tak aj v tejto časti si pozrieme ako naši respondenti vnímali prijaté opatrenia.

Prvú otázku, ktorú sme položili našim respondentom ohľadne opatrení na zmiernenie dopadov koronavírusu, bola ako hodnotia tieto opatrenia. V grafe č. 7 môžeme vidieť, že väčšina respondentov hodnotí opatrenia skôr negativisticky.

Nevieme teraz posúdiť, či ich odpoveď nebola ovplyvnená ešte pretrvávajúcou situáciou alebo aktuálnou situáciou na politickej scéne, každopádne až 47 % hodnotí opatrenia ako negatívne, teda opatrenia nepomohli zmierniť situáciu, ktorú spôsobila pandémia.

Graf 7 - Ako hodnotíte opatrenia na zmiernenie dopadov koronavírusu pre zamestnancov, SZČO, malé a stredné firmy ?

Zdroj: Vlastné spracovanie

Podľa štúdie, ktorú vypracovala agentúra Slovak Business Agency, koronakríza ohrozuje najviac malé a stredné podniky. Bez štedrejšej pomoci neprežijú najmä podniky v gastronómii a v cestovnom ruchu, odznelo na konferencii Podnikateľské prostredie na Slovensku – Vplyv pandémie na podnikanie a nové výzvy do budúcnosti.

„Malé a stredné podniky momentálne tvoria 99,9 % podiel z počtu podnikateľských subjektov. Negatívne následky prijímania protipandemických opatrení v súvislosti s prebiehajúcou druhou vlnou pandémie k 15. októbru pociťovalo podľa prieskumu, do ktorého sa zapojilo vyše 1100 podnikov, až 95 % oslovených firiem v najviac ohrozených odvetviach.“ (Agency, Podnikateľské prostredie na Slovensku, 2020)

Tabuľka 8 - Počet MSP k 30.6.2020

Názov kraja	Počet aktívnych MSP k 30.6.2020	Podiel aktívnych MSP k 30.6.2020
Bratislavský kraj	5 959	23,5%
Trnavský kraj	2 787	11,0%
Trenčiansky kraj	2 294	9,0%
Nitriansky kraj	2 932	11,5%
Žilinský kraj	2 972	11,7%
Banskobystrický kraj	2 714	10,7%
Prešovský kraj	3 185	12,5%
Košický kraj	2 563	10,1%

Zdroj: štúdia Slovak Business Agency

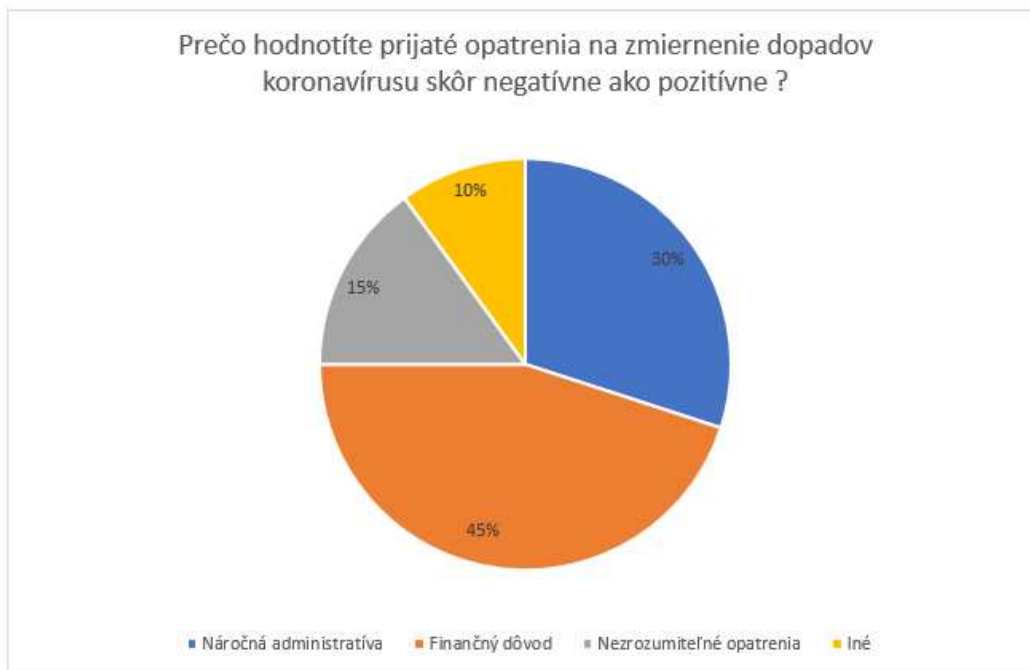
Na základe štúdie, ktorú vypracovala agentúra Slovak Business Agency vyšli z prieskumov podobné výsledky ako v rámci našej práce. Preto sme sa rozhodli od našich respondentov zistiť dôvody, prečo hodnotia opatrenia skôr negatívne ako pozitívne.

Na grafe č.8 sme zisťovali dôvody, prečo respondenti hodnotia opatrenia negatívne. Až 45 % respondentov uviedlo ako dôvod – finančný dôvod, pod týmto dôvodom môžeme chápať ako nedostatočnú výšku pomoci a zároveň aj neskoré posielanie peňažných prostriedkov na účet podnikateľa. Pri spracovaní našej diplomovej práce sme mali respondenta, ktorý neobdržal finančnú podporu od marca 2020, pričom podľa neho splnil všetky stanovené podmienky.

Druhou najčastejšou odpoveďou bola administratívna náročnosť na vyžiadanie finančných prostriedkov.

Približne 15 % respondentov uviedli ako dôvod nezrozumiteľnosť opatrenia, týkalo sa to hlavne opatrení daňovej oblasti, kde nebolo pre subjekt opatrenie pochopiteľné a preto museli vyhľadať odpornú pomoc napríklad daňového poradcu.

Graf 8 - Prečo hodnotíte opatrenia na zmiernenie dopadov koronavírusu skôr negatívne ako pozitívne ?

Zdroj: Vlastné spracovanie

V rámci opatrení Lex Korona – sme zisťovali od respondentov, ktoré z opatrení Odklad platenia preddavkov na daň z príjmov FO a PO, Vrátenie Daňových preplatkov, Možnosť odpočtu daňových strát, Predĺženie lehoty na podanie daňového priznania a Odklad platenia preddavkov na daň z motorových vozidiel využili počas pandémie spôsobenej ochorením COVID – 19.

Všetci respondenti využili možnosť predĺženia lehoty na podanie daňového priznania, ktoré sa posunulo z marca až na september. Často využívaným opatrením bolo aj možnosť odpočtu daňových strát, ktoré sa však bez pomoci skúsených daňových poradcov nezaobišlo. Dokonca aj niektorí skúsení účtovníci mali problém pri tomto opatrení.

Respondenti označovali opatrenia podľa toho, ktoré využili v sledovanom období, z tohto dôvodu je počet v tabuľke väčší ako 30, keďže niektorí respondenti využili viaceré opatrenia.

V tabuľke č. 9 môžeme vidieť prehľad opatrení daňovej politiky, ktoré boli zavedené počas sledovaného obdobia pandémie a počet koľko respondentov využili dané opatrenie.

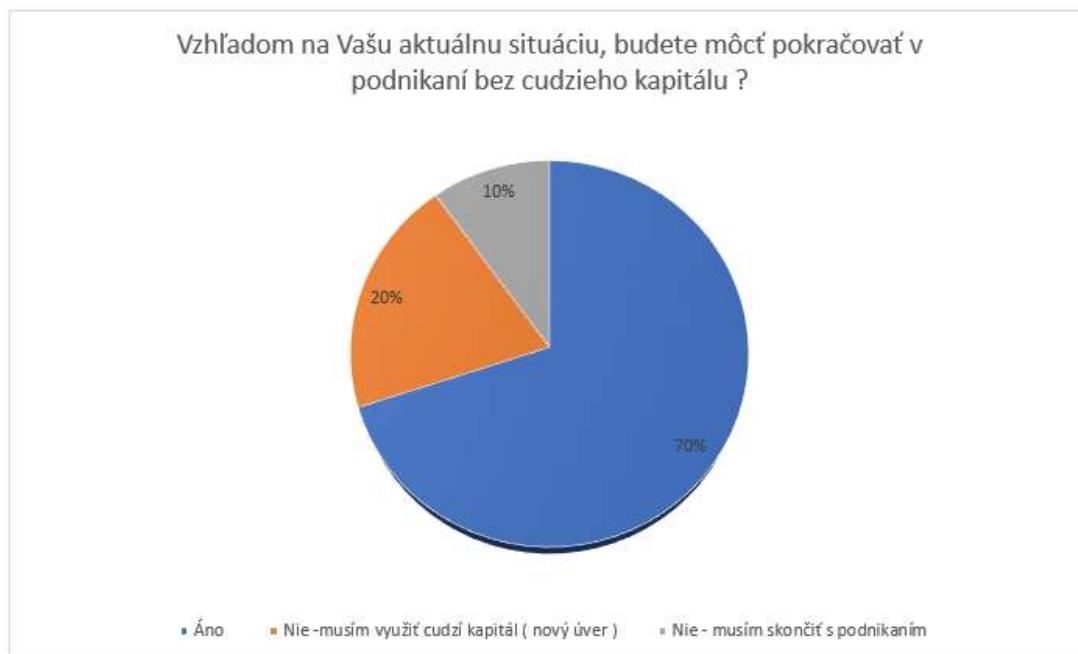
Tabuľka 9 - Využitie opatrení počas pandémie

Typ opatrenia	Využitie opatrenia
Odklad platenia preddavkov na daň z príjmov FO a PO	3
Vrátenie Daňových preplatkov	5
Možnosť odpočtu daňových strát	6
Predĺženie lehoty na podanie daňového priznania	30
Odklad platenia preddavkov na daň z motorových vozidiel	3

Zdroj: Vlastné spracovanie

Na záver nášho prieskumu sme sa pokúsili zistiť od respondentov ich aktuálny stav, to znamená ich finančnú situáciu v rámci podnikania, „chut“ pokračovať v podnikaní a tiež ako plánujú prehodnotiť svoj rozpočet v roku 2021.

Graf 9 - Pokračovanie v podnikaní v roku 2021

Zdroj: Vlastné spracovanie

Podľa grafu č.9 môžeme vidieť, že našťastie väčšina respondentov bude pokračovať vo svojej podnikateľskej činnosti, niektorí budú musieť na to využiť cudzí kapitál (

spotrebný úver alebo pôžičku), ale dôležité, že aj napriek ťažkej situácii budú pokračovať. Avšak z 30 respondentov až 3 respondenti musia ukončiť svoju podnikateľskú činnosť, možno si myslíte, že to nie je až také významné číslo, ale ak sa pozrieme že MSP sú hybnou silou našej ekonomiky a keby malo 10 % z nich ukončiť podnikateľskú činnosť, tak tu už by sme sa bavili o významnom ovplyvnení našej ekonomiky.

Na záver by sme zhodnotili, že z nášho prieskumu môžeme povedať, že daňové zaťaženie je na Slovensku stále v celku vysoké. Tým pádom aj podnikateľské prostredie trpí na možný príliv investícií, keďže je horšie konkurencie schopné ako podnikateľské prostredie v krajinách, kde je daňové zaťaženie nižšie. Aj keď sa zaviedli určité, ktoré výrazne pomohli zlepšiť podnikateľské prostredie na Slovensku, stále zaostávame za priemerom krajín EÚ.

5 BIBLIOGRAFICKÉ ODKAZY

5.1 Citované diela

- Agency, S. B. (2020). Analýza vybraných aspektov podnikania SZČO.
- Agency, S. B. (2020). Analýza vybraných aspektov podnikania SZČO.
- Agency, S. B. (2020). Podnikateľské prostredie na Slovensku.
- Euroekonóm.sk, h.-p.-s.-r. (2019). Daňová politika Slovenskej republiky.
- PWC. (2020). Štúdia Paying Taxes 2020.

5.2 Knižné zdroje:

- 1, SCHULTZOVÁ A. a kol., Názov: Daňovníctvo: Daňová teória a politika I. Vydavateľstvo: Wolters Kluwer. Rok vydania: 2018. 360s. ISBN : 9788075981073
2. SCHULTZOVÁ A. a kol., 2007. Daňová politika. Grada Publishing a. s.,2007. s. 12. ISBN 9788080781613.
3. Hana Zídková Lenka Láchová Alena Vančurová. Názov: Daňový systém ČR 2020. Vydavateľstvo: Wolters Kluwer. Rok vydania: 2020. 408s. ISBN 9788075988874
4. MEDVEĎ, Jozef. Daňová teória a daňový systém. Bratislava: Sprint dva, 2009, 288 s. Economics. ISBN 9788089393091
5. LÉNÁRTOVÁ, Gizela. Daňové systémy. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2015, 299 s. [17,89 AH]. ISBN 9788022540292
6. Daňový sprievodca 2020, Vydavateľstvo : Hospodárske noviny. 492s. ISBN 9788097130589
7. Daňový sprievodca 2021, Vydavateľstvo : Hospodárske noviny. 492s. ISBN 9788089950782
8. Kolektív autorov, Daňové, účtovné, mzdové zákony 2021 po novelách. Vydavateľstvo Poradca s.r.o. 450s.

5.3 Internetové zdroje:

1. Koronavírus – opatrenia, MFSR, článok k dispozícii na web stránke : <https://www.mfsr.sk/sk/koronavirus-informacie/>
2. Daňová politika Slovenskej republiky, Euroekonóm.sk , článok k dispozícii na web stránke : <https://www.euroekonom.sk/danova-politika-slovenskej-republiky/>

3. Analýzy slovenského podnikateľského prostredia, Slovak Business Agency, článok k dispozícii na web stránke : <http://www.sbagency.sk/analyzy-slovenskeho-podnikatelskeho-prostredia#.YIL9BpAzbc>
4. Paying Taxes 2020, PWC and the World bank, , článok k dispozícii na web stránke : <https://www.pwc.com/gx/en/services/tax/publications/paying-taxes-2020.html>
5. Sadzba dane , Ústredný portál verejnej správy, článok k dispozícii na web stránke : https://www.slovensko.sk/sk/agendy/agenda/_sadzba-dane
6. Sadzba dane z príjmov za rok 2020, Finančná správa Slovenskej republiky, , článok k dispozícii na web stránke : <https://podpora.financnasprava.sk/275188-Sadzba-dane-z-pr%C3%ADjmov-za-rok-2020>

5.4 Ostatné zdroje:

1. Zákon č. 595/2003 Z. z. Zákon o Dani z príjmov
2. Novela č. 315/2019 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov
3. Zákon č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov
4. Zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu
5. Zákon č. 299/2020 Z. z. o poskytovaní dotácií
6. Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty
7. Zákon č. 67/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19